

STRATEGIA DE DEZVOLTARE A COMUNEI VALCANI, JUD. TIMIȘ 2021-2027

BENEFICIAR:

PRIMĂRIA COMUNEI VALCANI

PRIMĂRIA COMUNEI VALCANI,
JUD. TIMIȘ

STRATEGIA DE DEZVOLTARE A COMUNEI VALCANI 2021-2027

Colectiv de elaborare:

Buicu Dragoș Ioan - primar

Galu Adina-Aureliana -viceprimar

Ioanovici Mircea- referent cultural

Chevereșan Nicoleta Narcisa- agent agricol

Daju Maria – director Școala Gimnazială Comuna Valcani

VALCANI
2021

Cuprins

INTRODUCERE	4
Capitolul 1 POZIȚIA ȘI LOCALIZAREA GEOGRAFICĂ	5
1.1. POZIȚIA GEOGRAFICĂ. LIMITE ȘI DIMENSIUNI	5
1.2. ACCESIBILITATEA DINSPRE EXTERIOR	6
Capitolul 2 COMPONENTELE NATURALE	8
2.1. EVOLUȚIA PALEOGEOGRAFICĂ ȘI GEOLOGIA	9
2.2. ASPECTE MORFOGRAFICE ȘI MORFOMETRICE	10
2.3. RELIEFUL	10
2.4. CLIMA	14
2.5. HIDROGRAFIA	18
2.6. VEGETAȚIA ȘI FAUNA	20
2.7. SOLURILE	22
2.8. RESURSELE NATURALE	23
2.9. RISCURI NATURALE ȘI ANTROPICE	23
Capitolul 3 COMPONENTELE ANTROPICE UAT VALCANI	26
3.1. POPULAȚIA	26
3.1.1. Istoricul locuirii	26
3.1.2. Numărul populației	28
3.1.3. Densitatea medie a populației	29
3.1.4. Dinamica naturală	29
3.1.5. Dinamica migratorie	30
3.1.6. Structura demografică	30
3.1.7. Tendințe recente în comportamentul demografic	37
3.2. CALITATEA VIEȚII	37
Capitolul 4 PRODUCTIVITATEA SISTEMULUI TERITORIAL	38
4.1. ACTIVITĂȚILE ECONOMICE	38
4.1.1. Agricultură	39
4.1.2. Industria	41
4.2. CĂILE DE COMUNICAȚIE ȘI TRANSPORTURILE	42
4.3. ÎNVĂȚĂMÂNT	44
4.4. SERVICII MEDICALE	49
4.5. ACTIVITATEA CULTURALĂ, RELIGIOASĂ ȘI SPORTIVĂ	50

4.6. TELECOMUNICAȚIILE.....	54
4.7. SERVICIILE PUBLICE LOCALE.....	54
4.8 INFRASTRUCTURA DE LOCUINȚE.....	58
4.9 CAPACITATEA ADMINISTRATIVĂ.....	58
4.10 PROBLEME DE MEDIU.....	60
Capitolul 5. ANALIZA DIAGNOSTICĂ ȘI PROGNOSTICĂ A COMUNEI VALCANI.....	63
5.1. ANALIZA SWOT.....	63
Capitolul 6. PERSPECTIVE DE EVOLUȚIE ALE COMUNEI VALCANI.....	69
6.1. CERCETAREA PE TEREN (Chestionarul).....	69
6.2. VIZIUNEA COMUNITARĂ.....	72
6.3. MISIUNEA.....	72
6.4. OBIECTIVE STRATEGICE, OBIECTIVE GENERALE ȘI OBIECTIVE SPECIFICE.....	72
6.5.PLANUL DE ACȚIUNE LOCALĂ.....	76
6.6.IMPLEMENTARE ȘI MONITORIZARE.....	82

INTRODUCERE

Strategia de Dezvoltare a Comunei Valcani pentru perioada 2021-2024 a fost realizată pe baza diagnozei situației economice și sociale existente. Aceasta este un instrument modern de administrare a comunității, cu ajutorul căreia Consiliul Local și Primăria Comunei Valcani, vor putea ca, prin acțiunile lor, să asigure dezvoltarea socială și economică în vederea creării unor condiții de trai mult mai bune decât cele din prezent.

Deoarece politica regională a Uniunii Europene are în vedere reducerea decalajelor structurale dintre regiunile Uniunii Europene, de promovare a dezvoltării susținute pe întreg teritoriul, promovând oportunități reale pentru toate regiunile, absorbția fondurilor europene și a finanțărilor din alte surse interne și externe reprezintă o resursă financiară importantă, prin care se pot atinge obiectivele propuse.

Strategia de Dezvoltare Locală a fost elaborată de către un colectiv format din angajați primăriei, la care și-au adus aportul și cadrele didactice, precum și locuitorii prin completarea chestionarelor.

Metodologia utilizată pentru cunoașterea acestui spațiu este diversificată, cuprinzând: metoda observației, metoda cartografică, metoda analizei și sintezei, metoda comparativă, metode informațional-geografice.

În realizarea studiului s-au parcurs următoarele etape de cercetare:

- Etapa de teren, care este o condiție a oricărui studiu. Informații au fost obținute prin observație directă sau prin discuții cu localnicii, precum și prin aplicarea de chestionare; de asemenea au fost utilizate datele de la Direcția Județeană de Statistică Timiș, de unde s-au obținut date referitoare la dinamica populației și la activitățile economice precum și date de la Primăria Comunei Valcani.

- În etapa de birou au fost culese informații din diferite surse bibliografice, respectiv lucrări de specialitate și au fost prelucrate datele statistice.

Administrația publică locală, pentru a pune în practică obiectivele Strategiei Locale de Dezvoltare, va trebui să asigure un management ridicat în toate domeniile de activitate, să valorifice oportunitățile identificate, prin utilizarea resurselor materiale, financiare și umane existente, de multe ori insuficiente.

În plus, implicarea locuitorilor poate contribui la dezvoltarea armonioasă și durabilă a Comunei Valcani.

SITUAȚIA ACTUALĂ

Capitolul 1

POZIȚIA ȘI LOCALIZAREA GEOGRAFICĂ

1.1. POZIȚIA GEOGRAFICĂ. LIMITE ȘI DIMENSIUNI

Situată în vestul țării, în Câmpia Aranca, Comuna Valcani este așezată în vestul județului Timiș, la granița cu Serbia (fig. 1). Este cuprinsă între Comuna Dudeștii Vechi în est și nord și Comuna Teremia Mare în sud. În vest Comuna Valcani se învecinează cu Serbia. Se află la o distanță de 82 km față de Timișoara și de aprox. 20 km față de orașul Sânnicolau Mare. Comuna Valcani, are în componență un singur sat, Valcani. Comuna Valcani, se reînființează în baza Legii nr. 67/2005, prin desprinderea de Comuna Dudeștii Vechi.

Fig. 1. Poziția geografică a Comunei Valcani, în cadrul județului Timiș
(Sursa: <http://www.cjtimis.ro/judetul-timis>)

Suprafața teritoriului UAT Valcani este de 6243,38 ha, din care 305 ha intravilan și 5938,38 extravilan (fig. 2).

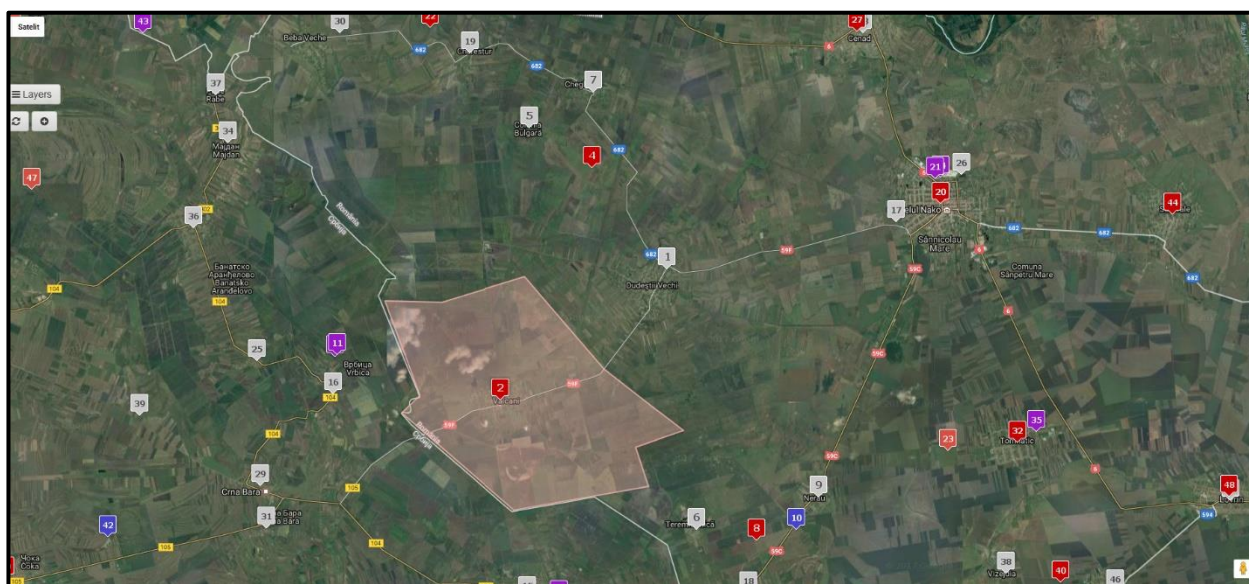
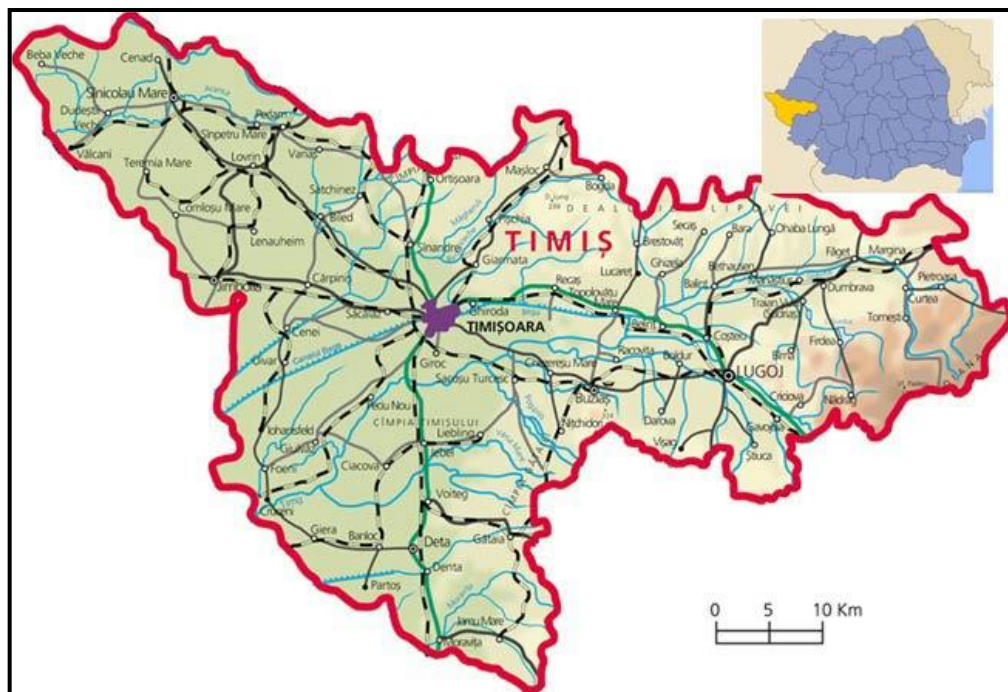

Fig. 2. Suprafața Comunei Valcani
(Sursa: <http://www.geonames.org/678782/valcani.html>)

1.2. ACCESIBILITATEA DINSPRE EXTERIOR

Accesul dinspre exterior se poate face pe calea ferată sau pe șosea. Calea ferată înființată

în anul 1870, asigură legătura cu orașul Sânnicolau Mare. De acolo drumul se continua spre Timișoara sau Arad.

Fig. 3 Rețeaua rutieră și feroviară a județului Timiș
(Sursa: <https://www.google.ro/search?q=judetul+timis+transport+harta>)

Transportul feroviar de călători este asigurat de firma Regiotrans, cu două sosiri-plecări/zi în halta Valcani. În timp, numărul de locuitori care folosesc ca mijloc de transport trenul, a scăzut foarte mult (*fig. 3*).

În ceea ce privește accesul pe șosea, se face pe DN 59 F ce leagă orașul Sannicolau Mare de Valcani. Nu există curse regulate de autobuze, doar curse speciale pentru elevi și muncitori. Din păcate drumul national, nu a fost reabilitat în întregime, ci doar pe o lungime de circa 2 km de la intrarea în localitatea Valcani și până la punctul de trecere al frontierei.

Foto 1. Punctul de trecere a frontierei Valcani-Vrbica

Accesul la transportul aerian se face prin aeroportul international, Traian Vuia din Timișoara.

Accesul spre alte țări se face prin punctele de trecere a frontierei: Valcani-Vrbica în Serbia, Lunga-Kikinda aflat la 24 km față de Valcani și Cenad-Kiszombor, la cca 40 km de Valcani, care asigură ieșirea spre Ungaria.

Comuna Valcani face eforturi mari pentru a se dezvolta din punct de vedere economic și social, în condițiile în care distanța mare față de orașul Timișoara reprezintă un neajuns, dacă ne raportăm la alte comune situate în zona periurbană a municipiului.

Activitatea agricolă de bază este practică de firmele de profil, în care lucrează puțini localnici, majoritatea fiind angajați în fabricile din orașul Sannicolau Mare, cu excepția cultivării grădinii proprii.

Capitolul 2

COMPONENTELE NATURALE

Câmpia Aranca este așezată în partea de vest a țării, fiind o subdiviziune a Câmpiei Mureșului, (situată în nordul Câmpiei Banatului) și cea mai nouă și mai joasă câmpie mureșană deoarece s-a format în holocen. Este situată la intersecția paralelei de 46° latitudine nordică cu meridianul de $20^{\circ} 37'$ longitudine estică (fig. 4)

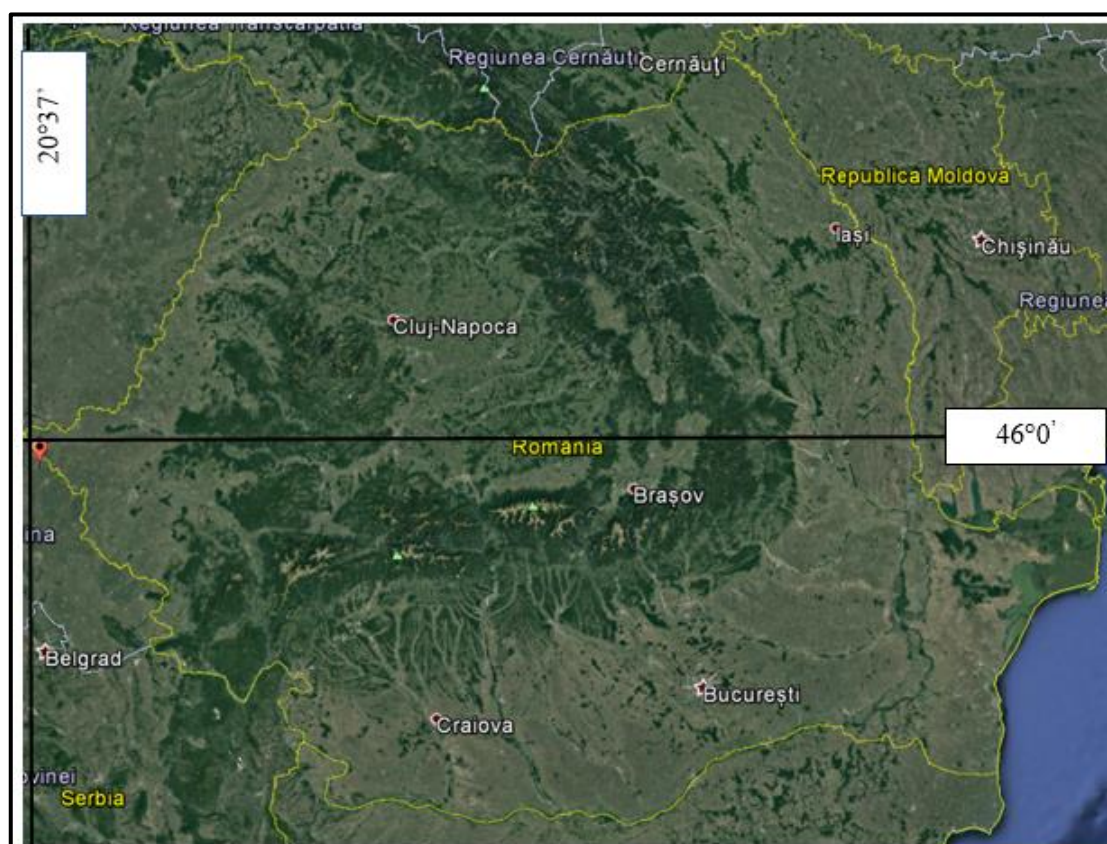

Fig. 4. Poziția geografică a Câmpiei Aranca

Limita nordică a câmpiei este marcată de râul Mureș și granița cu Ungaria. **Limita de vest și sud-vest** o reprezintă granița cu Serbia, care se desfășoară între localitățile Beba-Veche, Valcani și Teremia Mică, dar aceasta nu este limita naturală a Câmpiei Aranca, deoarece ea se continuă și dincolo de granița țării, până la Lunca Tisei. **Limita de est** este marcată de lunca mai înaltă a Mureșului, care începe de la vest de Periam. **Limita de sud-est** este considerată de majoritatea cercetătorilor ca trecând printre râurile Aranca și Galațca, pe curba de nivel de 90 m, începând de la Sânpetru Mare, pe la nord de Tomnatic și nord de Teremia Mică.

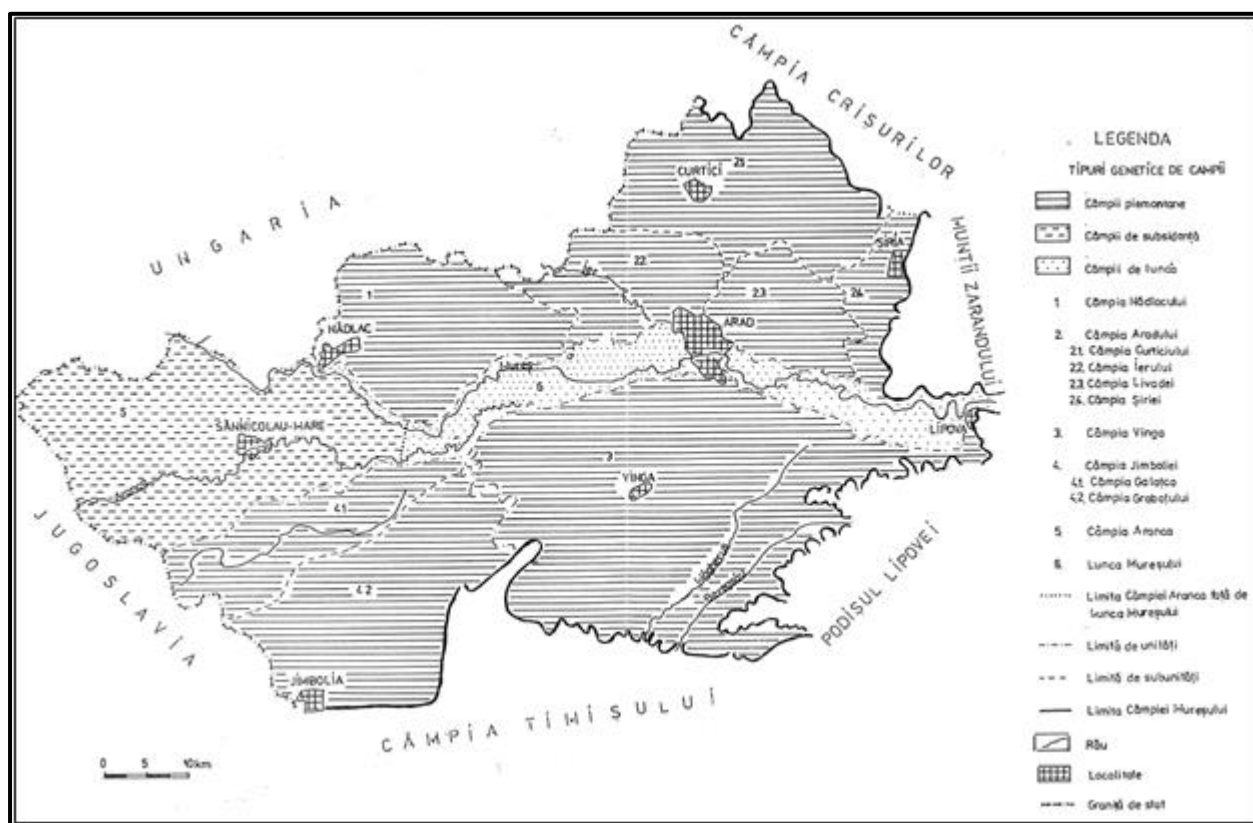

Fig. 5 Limitele și poziția Cămpiei Aranca în cadrul Cămpiei Mureșului

2.1. EVOLUȚIA PALEOGEOGRAFICĂ ȘI GEOLOGIA

Fiind o subunitate a Cămpiei de Vest, evoluția paleogeografică a Cămpiei Aranca este strâns legată de evoluția acestei unități. Originea tectonică a Cămpiei de Vest este demonstrată de liniile de fractură, în lungul cărora au apărut izvoare minerale sau termale.

În evoluția câmpiei se disting trei etape principale:

- i. etapa uscatului preneogen, în care datorită mișcărilor pe verticală, fundamentul câmpiei are o structură în blocuri, separat prin linii de falii situate la adâncimi diferite
- ii. etapa neogenă (de bazin)- apele mării invadează regiunea, iar condițiile de sedimentare devin uniforme în întreaga regiune. Spre finalul etapei se formează Lacul Panonic, care ulterior se retrage complet.
- iii. În etapa cuaternară formarea câmpiei este legată de activitatea râurilor actuale, care au așternut pe întreg întinsul câmpiei mături, argile și nisipuri.

Prospecțiunile geologice efectuate au arătat că fundamentul Cămpiei Aranca este format din cristalini cu intruziuni magmatice. Masa scufundată nu este unitară, ci sub formă de blocuri. Ridicarea din Cămpia Aranca este reprezentată de blocul Teremia-Cherestur (Visarion et al, 1979), care vine din Serbia, de la Kikinda-Mocrin, apoi la Sânnicolaul Mare, trecând în Ungaria.

Cuvertura sedimentară este reprezentată de depozite cuaternare care ocupă întreaga zonă, constituite din loess, argile, nisipuri și pietrișuri.

Mișcările neotectonice au avut o intensitate redusă în zona de câmpie, astfel că albiile râurilor nu depășesc câțiva metri.

2.2. ASPECTE MORFOGRAFICE ȘI MORFOMETRICE

Suprafața câmpiei este relativ uniformă, altitudinile menținându-se la valori apropiate. În zona Igriș-Sânpetru Mare altitudinea este de 90 m, dar cele mai mici altitudini de 77 m, se află la ieșirea râului Aranca din țară, în apropierea localității Valcani.

2.3. RELIEFUL

Relieful Câmpiei Aranca rezultă din interacțiunea factorilor endogeni și exogeni. Factorii endogeni sunt reprezentați de mișcările neotectonice, respectiv înălțarea Carpaților Occidentali și mișcările de subsidență, în special cea dintre Csongrad și Szeged (între -2,5 și 2 mm/an. Factorii exogeni se manifestă prin acțiunea vântului, de care este legată prezența depozitelor loessoide, dar mai ales de acțiunea rețelei hidrografice care în timpul Pliocenului a contribuit la umplerea Lacului Panonic prin transporturi și depuneri de nisipuri, argile și pietrișuri care constituie complexul fluvio-lacustru, peste care în prezent se află depozite cuaternare. Ceilalți factori externi care acționează asupra reliefului sunt cei climatici, biotici, iar mai târziu cei antropici.

În ansamblul său, relieful Câmpiei Aranca apare ca o suprafață orizontală puțin vălurită, cu interfluvii largi, cunoscute sub numele de câmpuri, ale cărei altitudini se repetă pe suprafețe mari. Privind din orice punct dominant, constatăm că suprafața câmpiei este aceeași cu altitudini de 90-80 m, fiind dominată doar de puținele movile antropice și de fostele grinduri. Ea apare ca o câmpie aluvială de subsidență recentă, cu văi puțin adânci, albiile părăsite, terase îngropate.

Singurele forme negative de relief sunt microdepresiunile de tasare, albiile părăsite și cuvetele lacustre.

2.3.1 Tipurile de relief din Câmpia Aranca

2.3.1.1. *Relieful creat de apele curgătoare*

Apele curgătoare cuprind orice organism hidrologic indiferent de mărimea lui, care prezintă o scurgere unitară, concentrată pe o fâșie îngustă de teren, denumit talveg, albie sau vale (Posea et al, 1976).

Apele curgătoare din Câmpia Aranca cuprind apele permanente (Aranca, Mureș) și apele temporare. Formele de relief specifice acestui agent de eroziune sunt valea și interfluviul.

➤ *Valea Mureșului.* Aflată în nordul câmpiei, între Periam și Cenad, are o lungime de 37,2 km, continuându-se pe teritoriul Ungariei. Albia minoră are lățimi care variază între 100-300 m, un curs meandrat, cu plaje de nisip. Albia majoră (lunca), are lățimi de cca 10 km datorită cărora se întrepătrunde cu lunca Arancăi

➤ *Valea Aranca.* Pe cursul acesteia este situată localitatea Valcani, un râu de câmpie, care izvorăște din Lunca Mureșului, din apropierea localității Felnac.

Albia minoră este delimitată de maluri cu lățimi de cca 2 m, are adâncimi reduse sub 1,5 m, datorită debitului mic al apei, pantei reduse și depunerii de aluviuni. Caracteristic este faptul că aluviunile sunt depuse pe fundul albiei într-un strat relativ gros de formațiuni fine, care provoacă înălțarea acestuia și revărsarea apei peste malurile râului, inundând terenul din jur. Din această cauză au fost necesare lucrări de desecare și îndiguiri în zona Sănnicolaul Mare-Valcani. De la izvor la vărsare prezintă numeroase meandre divagante, cu lățimi de 300-1000 m.

Lunca Arancăi apare ca o suprafață aproape orizontală, cu lățimi mari, de cca 8 km, a cărei limită față de Lunca Mureșului este greu de stabilit. Pe suprafața luncii apar frecvent albiile părăsite și popine.

➤ *Câmpul dintre Mureș și Aranca* este interfluviul dintre cele două lunci cu altitudini reduse, sub 1 m, pe suprafața sa fiind numeroase albiile părăsite, grinduri și ostroave. În zona Valcani depozitele fluvio-lacustre sunt formate din loessuri și aluviuni vechi, peste care se află depozite argiloase cu grosimi între 0,8-2 m.

2.3.1.2. Relieful petrografic

În Câmpia Aranca, influența rocilor asupra reliefului se evidențiază prin proprietățile fizice și chimice care răspund în mod specific față de eroziune. Roca dominantă este loessul remaniat, care provine din loessul primar, cu o cantitate mai mare de praf, dar și numeroase forme fosile, mai ales moluște de apă dulce. În urma procesului de tasare, pe loess apar crovurile, cu formă circulară sau ovală, cu diametre ce pot ajunge la 100-200 m și adâncimi de 0,5-1 m.

2.3.1.3. Relieful biogen

Este reprezentat de formele de relief create prin acțiunea directă a animalelor: mușuroaiele construite de hârciog și de cârțițe, cărările de animale și rămăturile de mistreți. Aceste microforme de relief au o durată sezonieră sau chiar de câteva zile.

2.3.1.4. Relieful antropic

Este legat de realizarea primelor lucrări de desecare. Omul a exercitat o acțiune cu caracter constructiv, creând o serie de forme pozitive și negative.

Formele de relief negative, canalele, au fost realizate în scop de desecare, cele mai numeroase găsindu-se la vest de localitățile Beba Veche-Cenad. În cadrul câmpiei, trei canale sunt mai importante sub aspectul dimensiunii și al rolului pe care îl au:

➤ Canalul Mureș-Aranca, este cel mai mare canal al câmpiei, între localitățile Valcani și Cenad, cu o lungime de 17,5 km, lățime de 31,28 m și adâncime de 4,10 m. Rolul său este acela de a prelua apele Mureșului sau Arancăi în perioada producerii apelor mari.

➤ Canalul Verbița realizează legătura între Valcani și Beba Veche, pe o lungime de 12,5 km. Are lățimea de 18,20 m și adâncimea de 3,50 m.

➤ Canalul Cociohat a fost construit între Valcani și granița cu Ungaria, cu o lungime de 20 km, lățimea de 12,80 m, iar adâncimea ajunge la 2,50 m.

Râul Aranca a fost canalizat pe o lungime de 32, 5 km, de la Sânnicolaul Mare până la granița cu Serbia, iar pe o porțiune de cca 2 km, în dreptul localității Valcani, a fost îndiguit. Digul are lățimea de 4,30 m și se află la o distanță de cca 15 m de malul râului.

Canalele mici sunt lipsite de apă, prezența lor pe suprafața câmpiei fiind semnalată de vegetația palustră, mai ales trestie, rolul lor fiind acela de a prelua apa provenită din precipitații, în vederea evitării apariției bălților pe terenul agricol. Un canal de dimensiuni mai mici este canalul Vizurin de 7,5 km, între Valcani și Teremia Mică.

Pe malul canalelor se pot observa frecvent procese de creep, prăbușiri, în timp ce interiorul lor este supus procesului de comatare.

Excavațiile au luat naștere în urma extragerii de către om, a materialului necesar pentru realizarea construcțiilor: nisip, loess. În jurul localității sunt 4-5 astfel de excavații, unele din acestea având apă în anumite perioade ale anului.

Formele de relief pozitive

➤ Digurile construite în lungul râurilor Aranca și Mureș, în apropierea localităților pentru evitarea inundațiilor.

➤ Rambleele au fost realizate în vederea amplasării căilor de comunicație

➤ Mobilele antropice folosite ca puncte geodezice

2.3.2. Procese geomorfologice actuale

2.3.2.1 Procesele de dezagregare.

Alternanța umezire-uscare duce la slăbirea vertisolurilor, care în perioada umedă își măresc volumul, iar în perioadele de secetă își micșorează volumul, determinând apariția crăpăturilor de secetă, cu lungimi de până la 1-1,20 m, lățimi de 5,5 cm și adâncimi de 17 cm.

Pe suprafețele sărăturate, respectiv pe chelituri, alături de crăpăturile de secetă apare și o crustă de săruri, de culoare alb-cenușie, supusă frecvent acțiunii de deflație.

2.3.2.2. Procesele gravitaționale

Creepul reprezintă suma unei infinități de mișcări foarte scurte, separate prin staționări prelungite, pe care le execută fiecare particulă a solului. Acest proces este bine evidențiat pe malul râului Aranca și pe malurile canalelor, unde panta este mai mare decât în restul câmpiei și unde pot fi observate fenomene de aplecare sau îndoire spre avale a stratului ierbos. Cauzele producerii creepului sunt oscilațiile termice, hidratarea, gerul, capilaritatea, dizolvarea, creșterea rădăcinilor, mișcarea animalelor.

Tasarea este o mișcare lentă, pe verticală în interiorul rocilor afânate, sub forma unei compresiuni impuse de greutatea proprie sau de o suprasarcină. Depresiunile formate astfel favorizează stagnarea apei provenite din precipitații, care prin dizolvare accentuează tasarea.

Pluviodenudarea se manifestă pe pantele microdepresiunilor de tasare, pe malurile râului Aranca și ale canalelor, dar cu efecte reduse.

Surpările sunt prezente în lungul albiilor minore ale râurilor Aranca și Mureș, dar și în lungul canalelor. Declanșarea acestor procese se datorează circulației descendente a apelor provenite din precipitații, variațiilor de temperatură, excavațiilor produse de apa râului la baza malurilor, dar un rol favorizant îl au și procesele gravitaționale anterioare.

2.3.2.3. Procese fluviale

Modelarea fluvială se desfășoară în principal în cadrul albiei minore, dar și a albiei majore în timpul inundațiilor, modificând continuu topografia fundului și a malurilor. Prin dezvoltarea meandrelor se produce, de fapt o lungire continuă a râurilor. Decantarea materialelor transportate de râu, provoacă supraînălțarea acestora, determinând o creștere a nivelurilor apei, ceea ce face necesară dragarea albiei. Fenomenul este caracteristic pentru râul Aranca. Microplaje pot fi observate și pe malul lacurilor temporare formate în fosta albie a Arancăi.

2.3.2.4. Procesele eoliene

În cadrul acestor procese se remarcă deflația prin care materialul de la suprafața solului, mai ales de pe suprafețele lipsite de vegetație, este transportat la diferite distanțe. Fenomenul se produce mai ales în perioadele secetoase.

2.3.2.5. Procesele biogene se manifestă în lungul râului Aranca și a canalelor prin procesul de colmatare biogenă, datorită prezentei vegetației acvatice, trestie și papură. Procesele biogene cuprind și microformele create de animale.

2.3.2.6 Modificările antropice

Procesele modelatoare actuale trebuie raportate și la modificările antropice, întrucât acestea pot dirija evoluția lor. Rectificarea cursului Arancăi, lucrările de desecare realizate, construirea digurilor Mureșului și Arancăi, au scos în mare măsură câmpia de sub acțiunea proceselor de divagare.

2.4. CLIMA

Localitatea Valcani, fiind situată în vestul României, se află în zona de climă temperată, fiind situată la distanță aproximativ egală față de ecuator și poli. Aceasta determină caracterul dominant de climă temperată, cu anotimpuri diferențiate. În ansamblu clima Câmpiei Aranca are caracter de climă temperat continentală cu influențe atlantice.

Un rol important îl are altitudinea reliefului, cu suprafețe orizontale, cu înălțimi reduse, astfel că temperaturile sunt mai ridicate și precipitațiile sunt mai reduse decât în zonele aflate la altitudini mai mari, dar sunt mai ridicate decât în estul țării.

Aflându-se la adăpostul Munților Carpați, Câmpia Aranca este ferită de masele de aer rece din nord și nord-est și deschisă influențelor maselor de aer oceanic din vest și sud-vest.

Prezența vegetației implică modificarea locală a suprafeței active. Prezența culturilor agricole, face ca albedoul să aibă valori reduse de 10-15 %.

Caracterizarea elementelor climatice ale localității Valcani s-a realizat pe baza datelor înregistrate la stația meteorologică Sânnicolaul Mare (90 m altitudine).

2.4.1. Temperatura înregistrează variații în timp și în spațiu, datorită oscilațiilor radiației solare. Mai întâi se constată o variație diurnă a temperaturii aerului, datorită mersului diurn al radiației solare, ce se manifestă printr-o creștere a temperaturii aerului după răsăritul soarelui până la ora 13, când se atinge maxima, după care temperatura începe să scadă treptat în tot cursul nopții, când se înregistrează valorile minime.

- *Temperatura medie anuală* oscilează între 10°-12,6° C. Temperatura medie multianuală pentru intervalul 1896-1955 este aproximativ egală cu cea calculată pentru intervalul 1991-2001, de 10,8°C.
- *Temperatura maximă absolută* a fost de 39,8° C în data de 21 august 2000.
- *Temperatura minimă absolută* a fost de -22,5° C în 25 decembrie 2001

- *Primul îngheț* se produce în general toamna, în prima decadă a lunii octombrie, iar ultima zi de îngheț se produce primăvara, în aprilie. Uneori ultimul îngheț se produce la 15 martie. Înghețurile sunt favorizate de stagnarea maselor de aer rece pe fundul câmpiei. Perioada de îngheț poate fi de 75-120 zile/an.
- *Numărul de nopți geroase* (temperatura aerului scade sub -10°C) este între 2-17 zile.
- *Numărul de zile de iarnă*, (temperatura maximă este mai mică sau egală cu 0°C). Zilele de iarnă sunt mai reduse numeric decât cele cu îngheț, cca 5-29 zile pe an. Primele zile de iarnă apar încă din luna noiembrie (2-4 zile). Numărul de zile crește treptat astfel că cele mai numeroase se produc în luna ianuarie (2-10 zile), după care urmează o reducere a acestora.
- *Numărul de zile de vară* (temperatura maximă este mai mare sau egală cu 25°C). Numărul de zile de vară, crește de regulă din luna aprilie, dar sunt cazuri mai rare când în martie s-au înregistrat temperaturi mai mari de 25°C . Cele mai numeroase zile de vară, caracterizează lunile iulie și august (20-31 zile). Din luna septembrie aceste zile se reduc, astfel că în noiembrie lipsesc. În cursul anului se produc între 77-129 zile de vară.
- *Numărul de zile tropicale* (temperatura maximă este mai mare de 30°C). Datorită influențelor maselor de aer oceanic, mai umed, numărul de zile tropicale este între 15-67.

2.4.2. Amplitudinea medie termică anuală are valori relativ mari, deoarece fundul câmpiei rămâne iarna sub influența aerului rece continental, în timp ce în perioada de vară se încălzește puternic. Acest lucru face ca partea de vest a țării să fie mai aridă. Valorile sunt cuprinse între $17,6^{\circ}\text{C}$ - $25,6^{\circ}\text{C}$.

2.4.3. Precipitațiile atmosferice constituie unul dintre cele mai importante elemente ale climei. Ele variază mult de la un an la altul, datorită activității ciclonale și invaziilor de aer umed dinspre vest, nord-vest și sud-vest.

- *Suma anuală a precipitațiilor atmosferice* este între 267-699 mm. În general, în prima jumătate a anului precipitațiile sunt mai abundente decât în cea de a doua jumătate, dar există și excepții. Cele mai mici cantități medii lunare de precipitații cad în luna februarie (15,8 mm), în timp ce cele mai mari cantități medii lunare de cca 65,4 mm, cad în luna iunie. O perioadă cu un maxim slab mai apare și în lunile septembrie-octombrie, datorită ciclonilor mediteraneeni.
- Cantitatea maximă absolută căzută în 24 ore a fost de 59,9 mm în data de 4 iulie 2000, iar cantitatea minimă absolută a fost de 19,6 mm înregistrată în 12 august 2000. Cantitățile mari de precipitații se datoresc proceselor frontale și convecției termice care se dezvoltă în perioada caldă a anului.

Foto 2 Creșterea nivelului râului Aranca și inundații ale pășunii din vecinătate, ca urmare a precipitațiilor prelungite, în anul 2013.

- Numărul de zile cu precipitații lichide variază între 79-119 zile, iar numărul cu precipitații solide este între 12-40 zile.
- Numărul de zile cu averse de ploaie este cuprins între 53-89 zile.
- Numărul zilelor cu căderi de zăpadă este de 10-39.
- Numărul de zile cu lapoviță este de 1-9 zile.
- Numărul de zile cu grindină variază între 1-2 zile.
- Fenomenul de secetă are o importanță deosebită. În Câmpia Aranca, tipul de secetă se încadrează celui panonic. Perioada de uscăciune este de peste 20 zile în luna martie, cu o frecvență de 30 %, iar în luna august perioadele de 10 zile au frecvență maximă. Perioada de

Foto 3. Crăpături de secetă, pe soluri sărate.

uscăciune din zona Sânnicolau Mare, este mai mare decât la Timișoara sau Lugoj (Ghibedea V., 1973).

2.4.4. Umezeala aerului este foarte importantă pentru dezvoltarea plantelor și animalelor. Umezeală relativă a aerului este dată de raportul dintre cantitatea de vapori de apă din aer și cantitatea maximă de vapori pe care ar putea-o înmagazina aerul la temperatura pe care o are. Umezeala relativă prezintă o variație diurnă: dimineța când temperatura aerului este scăzută, valoarea umezelii relative este ridicată, iar după amiaza, pe măsură ce temperatura crește, umezeala relativă scade.

- Valorile medii ale *umezelii relative* sunt între 69-86 %. Aceste valori se datorează influenței maselor de aer maritim care vin din vestul continentului.

2.4.5. Nebulozitatea a înregistrat valori cuprinse între 4,8-5,9 zecimi. Sub influența sistemelor barice care traversează România, nebulozitatea prezintă un maxim și un minim în cursul anului. Maximul de nebulozitate se produce în perioada de iarnă (7,2 zecimi), în timp ce din luna februarie se înregistrează scăderi ale acesteia.

- *Zilele senine* sunt între 44-87. Cele mai puține zile senine se produc iarna și primăvara, iar cele mai numeroase se înregistrează în lunile de vară. Numărul anual de zile acoperite este direct proporțional cu valoarea nebulozității.
- *Numărul mediu al zilelor cu ceață* este de 26-48, ceața fiind mai frecventă în anotimpul rece.

2.4.6. Regimul eolian este determinat de circulația generală a atmosferei.

- *Viteza medie anuală* nu prezintă variații foarte mari în cursul anului. Vântul are viteze între 2,2-2,8 m/s. Cele mai mari valori ale vitezei medii lunare sunt în lunile martie-mai (3,0-2,8 m/s) și cele mai mici corespund lunilor de vară (1,9 m/s).
- Analizând *frecvența vântului pe cele 8 direcții*, se observă că direcțiile dominante sunt : sud 16,4 %, nord 11,4 %, sud-est 10 %.

2.4.7. Durata de strălucire a Soarelui are valori între 2000-2600 ore, cele mai mari valori fiind în luna iulie.

2.4.8. Tendința de aridizare a climatului

Analizat pe o perioadă de 10 ani, indicele de ariditate prezintă o scădere ce indică o ușoară tendință de aridizare a zonei. Efectul se datorează reducerii în timp a cantității medii multianuale de precipitații.

2.4.9. Importanța climatului în agricultură

Din punct de vedere agrometeorologic, Câmpia Aranca se încadrează regiunilor cu potențial ridicat agricol. Sub influența maselor de aer oceanic și datorită adăpostului carpatic,

iernile sunt în general mai scurte și mai blânde, comparativ cu Câmpia Română, verile sunt mai lungi și mai călduroase, primăverile sunt mai timpurii, iar toamna temperaturile sunt mai uniforme.

Suprafața activă, îndeosebi solul, se încălzește puternic în zilele de vară și se răcește iarna. Temperatura solului înregistrează valori maxime de 59,5°C, valoarea minimă fiind de -12°C.

Precipitațiile căzute în Câmpia Aranca sunt suficiente pentru dezvoltarea culturilor agricole, la care se adaugă și faptul că pânza freatică se află la mică adâncime. Există însă și ani în care se instalează seceta. În general în prima jumătate a perioadei de vegetație culturile agricole suferă din cauza excesului de umiditate, iar în a doua jumătate a perioadei de vegetație, culturile sunt lipsite de umiditate.

2.5. HIDROGRAFIA

Scurgerea superficială și cea subterană sunt influențate de condițiile climatice în principal, de structura geologică, relief, climă, sol, vegetație și activitatea umană. Un rol important îl au precipitațiile, care asigură completarea cu apă a resurselor de apă, astfel că în literatura de specialitate (Ujvari, 1972), Câmpia Aranca este încadrată în zona cu umiditate deficitară. Potențialul evapotranspirației depășește 700mm/an, fiind mai mare cu 20%-100 %, decât cantitatea de precipitații. În circa 30-60 ani din 100, se resimt efectele dăunătoare ale secetei asupra producției agricole. Structura geologică și litologia au favorizat cantonarea apelor subterane la diferite adâncimi. Panta medie redusă a câmpiei nu a favorizat scurgerea de suprafață. Solurile din Câmpia Aranca au capacitate ridicată de infiltrației, în perioada caldă, secetoasă, iarna și primăvara reținând apa, devenind impermeabile.

Influența factorului uman a fost puternică prin construirea unui sistem de canale de desecare care a avut ca scop reducerea umidității.

2.5.1. Apele subterane

➤ *Apele freatice* sunt alimentate mai ales prin topirile de iarnă, precipitații, apa provenită de la irigații și afluxul subteran din depozitele de profunzime, aflându-se la adâncimi de 3,5-5,5 m, cu scurgere lentă sau chiar stagnantă. Calitativ, apa din stratul freatic este nepotabilă, fiind depășiri la indicatorii Ca⁺⁺, Mg⁺⁺, Fe⁺⁺, Mn⁺⁺, durități și reziduu fix. Debitele sunt mici, de 1-2 l/s/m.

➤ *Apele de adâncime* se află cantonate la adâncimi diferite. Până la 120-130 m, o mare dezvoltare o au formațiunile pelitice argilo-marnoase, cu intercalații de nisipuri fine, prăfoase, micacee, cu rezerve acvifere slabe și greu exploatabile. De la 130 m la 200 m, rețeaua acviferă are

4 straturi, cu grosimi de 3,0-9,0 m, alcătuite mai ales din roci detritice fine-medii, pietrișuri. Apa are caracter ascensional, chiar artezian. Debitele specifice medii au potențial ridicat de 1,00 l/s/m.

2.5.2. Apele de suprafață

Rețeaua hidrografică de suprafață este reprezentată de râul Aranca și brațele mai vechi ale Mureșului, pârâul Mureșan și pârâul Țiganca. Râul Mureș reprezintă limită nordică a câmpiei și de aceea ne vom referi tangențial la acesta.

Bazinul hidrografic **Aranca** se suprapune peste vechile cursuri ale Mureșului, care înainte de îndiguire erau inundate frecvent. În prezent, legătura dintre cele două râuri se realizează pe cale subterană, prin infiltrarea apelor Mureșului.

Aranca izvorăște din apropierea localității Felnac, jud. Arad, și până la granița cu Serbia străbate 108 km, drenând o suprafață de 1016 km², panta medie fiind de cca 3 ‰. Curge o vreme paralel cu Mureșului, iar la Sânpetru German, Aranca începe să formeze meandre, apropiindu-se mai mult sau mai puțin de albia acestuia. Din sudul localității Igriș, cursul Arancăi se abate spre sud-vest, înaintând spre Sânnicolau Mare, Dudeștii Vechi, Valcani, după care traversează frontiera cu Serbia debușând în Tisa, la sud de Senta, la Pade.

Foto 4. Râul Aranca, pe teritoriul Comunei Valcani.

Înainte cu două secole, Aranca nu se vărsa direct în Tisa; mai întâi străbătea o regiune mlăștinoasă, numită în documentele și hărțile medievale "Mortova Magna", unde se ramifica în mai multe brațe (Manciulea, 1938). Nu are afluenți pe teritoriul României, dar comunică cu rețeaua de canale.

În anul 1942, din cauza topirii unei cantități mari de zăpadă și a precipitațiilor abundente, bazinul Aranca a fost inundat pe o suprafață de cca 500 km², iar în anul 1932, pe 300 km². Inundații s-au produs și în anul 1970, în lunile mai-iunie, cauza fiind aceeași, dar un rol important în producerea lor l-au avut și stăvilarele de la frontieră, înguste, care nu permiteau trecerea unei cantități mari de apă. Pentru a preveni inundațiile și pentru a introduce în circuitul agricol terenurile care erau frecvent inundate, cursul râului a fost canalizat pe o lungime de 32,5 km între Sânnicolaul Mare și granița cu Serbia. În trecut localitatea Valcani a fost străbătută de râul Aranca, dar cursul său a fost deviat pentru a evita inundațiile și pentru a stabili legătura cu canalele de desecare. Debitele și nivelele Arancăi prezintă creșteri în perioada de iarnă-primăvară, datorită topirii zăpezilor și suprapunerii cu perioada de precipitații.

2.5.3. Majoritatea lacurilor sunt de origine antropică, fiind formate prin excavarea pământului de către locuitori, de aceea se află în apropierea localității. Au suprafețe între 0,5-3 ha. În general au adâncimi mici de 2-3 m. În vechea albie a Arancăi, azi secată, se formează în anotimpul ploios lacuri temporare. În mare parte este colmatată cu vegetație.

2.5.4 Rețeaua de canale. Întreaga suprafață a câmpiei are o pantă generală redusă ce favorizează stagnarea apei provenită din precipitații. La aceasta se adaugă și excesul de apă freatică în arealele unde aceasta se află la suprafață. Pentru a se evita excesul de apă au fost construite trei stații de pompare în apropierea Valcani, care au rolul de a conduce excesul de apă din cadrul sistemului hidrotehnic Aranca în Mureș și invers. Cele mai mari sunt canalul Mureș-Aranca, canalul Cociohat, canalul care leagă Valcani de Beba Veche. Aceste canale comunică cu canalul Mureșan prin intermediul canalului Țiganca. Canalul Giucoșin leagă râurile Galațca și Aranca. Cele mai numeroase sunt canalele mici, sub 1 km lungime. Suprafața totală în cadrul UAT Valcani acoperită cu ape și bălți este de 230 ha.

2.6. VEGETAȚIA ȘI FAUNA

Conform Atlasului R.S.R. (1972-1979), Enciclopediei Geografice a României (1982) și Geografiei României, vol. I (1983), Câmpia Aranca se încadrează zonei de silvostepă. În prezent pe întreaga câmpie sunt caracteristice terenurile agricole și pajiștile secundare cu (Atlasul R.S.R., 1972).

Principalele specii ierboase sunt *Festuca sulcata*, *Festuca valesiaca*, *Festuca pseudovina*, *Artemisia austriaca*, *Stipa joannis*, *Stipa stenophylla*, asociate cu alte specii panonice și pontice. Pajiștile degradate de silvostepă, care ocupă aproape exclusiv islazurile, au o compoziție floristică săracă cu păiuș (*Festuca valesiaca*, *Festuca pseudovina*), firuța cu bulbi (*Poa bulbosa*), pirul gros (*Cynodon dactylon*), laptele câinelui (*Euphorbia cyparissias*), coada șoricelului (*Achillea setacea*), etc.

Vegetația halofilă se formează pe soluri sărăturate și are caracter intrazonal, este discontinuă, fiind adaptată la regimul de săruri și umiditate din aceste terenuri. Grupa halofilelor cuprinde specii roșietice cum ar fi: *Camphorosma ovata*, *Statice gmelini*, *Aster tripolim*, *Artemisia maritima* etc.

Vegetația acvatică apare în lungul râului Aranca și a bălților și canalelor construite de om. Este reprezentantă de plante cu adaptări speciale, care plutesc la suprafața apei, fără rădăcini: lintița (*Lemna minor*), peștișoara (*Salvinia natans*), iarba broaștelor (*Hydrocharis morsus ranae*); plante fixate prin rădăcini în mărul de pe fundul apei: broscarița (*Potamogeton natans*); plante cu frunze și flori plutitoare: *Myriophyllum verticillatum*, etc; plante amfibii sau emerse, a căror bază se află în apă: limbarița (*Alisma plantago*), stânjenelul de baltă (*Iris pseudocorus*), roșățeaua (*Butomus umbellatus*).

Vegetația palustră se dezvoltă pe terenurile acoperite cu un strat puțin adânc de apă sau în arealele cu apă freatică la adâncime mică. Se întâlnesc pe malul Arancăi unde adâncimea apei este redusă, precum și în lungul canalelor realizate în scop de desecare. Cea mai des întâlnită este trestia (*Phragmites communis*), papura (*Typha latifolia*), rogozul (*Carex pseudocyperus*) etc.

Vegetația segetală și ruderală se datorează omului. Vegetația segetală se întâlnește alături de culturile agricole, iar cea ruderală apare pe lângă sat și drumuri. În culturile de păioase se întâlnesc: nemțisor de câmp (*Consolida regalis ssp regalis*), negrușcă (*Nigella arvensis*), macul roșu (*Papaver rhoeas*), ciocul berzei (*Geranium pratense*). În culturile de prășitoare sunt întâlnite: pir (*Cynodon dactylon*), volbura (*Convolvulus arvensis*) etc.

Pe marginile cărărilor de țară sunt caracteristice speciile: *Polygonum aviculare*, *Malva pulsilla*, orzul șoricesc (*Hordeum murinum*), pătlagina (*Plantago major*), cicoarea (*Cichorium intybus*).

Fauna din jurul localității este reprezentată de: orbete (*Spalax leucodon transsylvanicus*), batracieni, lepidoptere, rozătoare precum popândăul (*Citellus citellus*), hârciogul (*Cricetus cricetus*), cățelul pământului (*Apodemus agrarius*), iepurele (*Lepus europeus*). Frecvent se întâlnesc și mamifere carnivore: vulpea (*Vulpes vulpes*), dihorul (*Mustela putorius*), nevăstuica

(*Putorius vulgaris*), alte mamifere: căprioara (*Capreolus capreolus*), mistrețul (*Sus scrofa*). Păsările sunt reprezentate de prepeliță (*Coturnis coturnis*), potârnichea (*Perdix perdix*), graurul (*Sturnus vulgaris*), fazanul (*Phasianus colchicus*), cioara de semănătură (*Corvus frugilegus*). Păsările răpitoare de zi: șorecarul mare (*Buteo buteo*), șorecarul încălțat (*Buteo lagopus*), coțofana (*Pica pica*) și de noapte bufnița (*Buho buho*), ciuful (*Asio flammeus*).

Reptilele sunt reprezentate de șopârla cenușie (*Lacerta agilis*), amfibienii de broasca râioasă comună (*Bufo bufo*), broasca de pământ (*Pelobates syriacus*).

Fauna de interes cinegetic este redusă din punct de vedere al speciilor, fiind reprezentată de iepure (*Lepus europaeus*), căprior (*Capreolus capreolus*), mistreț (*Sus scrofa*), fazan (*Phasianus colchicus*), rațe și gâște sălbatice.

Specii faunistice ocrotite de lege sunt: egreta mică (*Egretta garzetta*), egreta albă (*Casmerodius alba*) și dropia (*Otis tarda*). Cele două specii se întâlnesc doar vara.

Fauna acvatică se încadrează zonei bibanului care cuprinde următoarele specii de pești: babușca (*Rutilus rutilus*), bibanul (*Perca fluviatilis*), știuca (*Esox lucius*), obletele (*Alburnus alburnus*), bibanul soare (*Lepomis gibbosus*), somnul pitic (*Ameiurus nebulosus*), carasul (*Carassius carassius*), crapul (*Cyprinus carpio*) etc.

2.7. SOLURILE

Învelișul de sol din zona Valcani este mult mai recent, comparativ cu cel dezvoltat pe alte forme de relief. Câmpia Aranca are o structură litologică diversă, formată din depozite fluvio-lacustre, dispuse dezordonat și cu o compoziție mineralogică variată, peste care se află depozite eoliene, respectiv prafuri loessice.

Clasa molisoluri este bogată în humus, de culoare deschisă, cu fertilitate ridicată. Din această categorie se întâlnesc *cernoziomul* și *cernoziomul cambic*.

Solurile hidromorfe se datorează factorilor naturali, dar mai ales excesului de umiditate, îndeosebi apă freatică, care favorizează procesele de oxido-reducere, ce imprimă solului un colorit pestriț. În zonă sunt specifice *lăcoviștile* cu o fertilitate medie spre redusă.

Vertisolurile au cea mai largă răspândire în zona Valcani, fiind formate pe depozite fluviatile fine, argile gonflante, sub influența unui nivel freatic de 1-3 m. Vertisolurile au în condiții naturale o fertilitate medie spre redusă, dar aplicarea măsurilor ameliorative permite obținerea unor producții mari, dar perioada optimă de lucru este foarte scurtă.

2.8 RESURSELE NATURALE

Resursele naturale sunt limitate pe teritoriul comunei Valcani:

- Resursele de subsol sunt reprezentate de apele subterane, care constituie principala sursă de alimentare cu apă a localității, prin intermediul forajelor. În general, alimentarea cu apă se face din apele de adâncime, dar există inconveniente legate de potabilitatea acestora, având un conținut ridicat de amoniu, arsen peste limita admisă, duritate mică.
- Resursele de hidrocarburi au fost identificate în zona Teremia-Cherestur, aceasta suprapunându-se unei ridicări care începe de la Kikinda (Serbia), trece pe teritoriul românesc și apoi se continuă în Ungaria.
- Resursele biosferei: plantele melifere, plante medicinale, stuful, papura, pășunile, pajiștile și fauna, sunt foarte puțin valorificate, cu excepția pășunilor folosite pentru creșterea animalelor.
- Prezența solurilor din clasa molisoluri, la care se adaugă relieful aproape orizontal și condițiile climatice, favorizează agricultura. Cea mai mare parte a terenului agricol, o reprezintă terenul arabil, respectiv 4938,94 ha din 5689,74 ha. Terenul neagricol ocupă o suprafață de 551,49 ha.
- Resursele atmosferei. Radiația solară și energia vântului ar putea fi folosite pentru obținerea de energie electrică

2.9. RISCURI NATURALE ȘI ANTROPICE

Riscuri meteorologice. Ploile abundente se produc de regulă în perioadele aprilie-iunie, octombrie- noiembrie, care corelate cu creșterea nivelului freatic pot duce la bălțiri pe terenurile cultivate. În perioada caldă a anului, au mai fost identificate următoarele fenomene climatice de risc: grindina, precipitațiile torențiale, încălzirile masive, care pot distruge culturile agricole, afectând ciclul biologic.

Conform mediilor multianuale referitoare la regimul precipitațiilor, termic și higrometric, există anual perioade de secetă, perioade fără precipitații (14 zile consecutive în perioada rece a anului și zece zile consecutive în sezonul de vegetație)

În perioada rece a anului toate fenomenele climatice de risc au o caracteristică comună și anume temperaturile negative. pot exista: viscol, depuneri de gheață, îngheț, dezgheț și brumă, stratul de zăpadă, valuri de frig.

Zăpada viscolită poate provoca înzăpeziri, de cca 1-2 zile, blocarea drumului național DN 59F și a drumurilor din localitate fără însă a provoca pagube, precum și a liniei de cale ferată Sânnicolau Mare-Valcani.

Riscurile hidrologice sunt rezultatul ridicării nivelului apelor Arancăi, din cauza unor ploi abundente și îndelungate sau suprapunerea ploilor abundente peste stratul de zăpadă, urmat de topirea brusca a zăpezilor, inundând lunca. Creșterile de nivel nu au pus în prezent, probleme majore, mai ales că malul drept al Arancăi este îndiguit pe o lungime de cca 2 km, protejând satul Valcani. Din cauza sistemului de pompare care funcționează parțial, în funcție de resursele financiare disponibile, apele mari din Aranca nu sunt preluate de Mureș, prin canalul care leagă cele două râuri, provocând inundarea terenurilor din apropierea malurilor.

Risc de cutremure. Din punct de vedere seismic România a fost încadrată de specialiștii Băncii Mondiale în categoria țărilor cu risc seismic ridicat; dacă Vrancea este prima zona seismică a României, Banatul este cu siguranță a doua zonă seismică atât din punct de vedere al numărului de evenimente cât și prin energia eliberată.

Localitatea Valcani se încadrează în zona cu cutremure cu intensitate de 7° pe scara Mercalli. Majoritatea clădirilor sunt vechi de peste 50 ani, construite din materiale locale, pământ bătut, văiugă, lemn, putând ceda cu ușurință la un cutremur.

Riscuri biologice prin izbucnirea unor epidemii, ce ar genera sau generează costuri importante materiale și umane:

- gripa aviară, identificată în anul 2016, în Ungaria, în apropierea localității Beba Veche; este o viroză ce afectează păsările, porcii, omul și alte mamifere;
- pesta porcină africană este o boală a porcinelor domestice și sălbatice, mortală pentru porcii care se îmbolnăvesc. Pentru această boală nu există vaccin, singura cale de a feri animalele fiind respectarea unor măsuri de protecție la venirea în contact cu animalele sănătoase.
- Boli cu răspândire largă în cadrul populației, așa cum este pandemia produsă de Covid-19.

Riscuri antropice:

- Incendiile de vegetație, în dezacord cu mediul pot duce la distrugerea habitatelor;
- Poluarea apei și deșeurile aruncate la întâmplare – Comuna Valcani nu are încă un sistem de canalizare și stație de epurare a apei;
- Agricultură intensivă produce poluarea apei și solului prin folosirea intensivă a îngrășămintelor chimice și pesticidelor (inclusiv aerian), distrugerea habitatelor animalelor sălbatice;
- Braconajul și pescuitul în afara în perioadele interzise.
- Pentru diminuarea poluării solului cu *nitrați* se impune refacerea și amenajarea corespunzătoare a construcțiilor de stocare/deshidratare a dejecțiilor aparținând fermelor de

creștere a animalelor; evitarea depunerilor necontrolate de dejecții solide provenite de la unitățile de creștere a animalelor; disiparea reziduurilor pe suprafețe mai întinse, dar cu o încărcare mai redusă, respectarea regulilor de bune practici agricole și a planurilor de fertilizare elaborate de OSPA, în acord cu legislația în vigoare.

Conform Ordinului nr. 1552-743/2008 (emis de Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile și Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale) pentru aprobarea listei localităților pe județe unde există surse de nitrați din activități agricole, se constată că la nivelul județului Timiș sunt menționate 92 de localități, inclusiv localitatea Valcani.

Pentru reducerea poluării apelor de suprafață și subterane cu nitrați conform Directivei 91/676/CEE se impun următoarele acțiuni:

- Aplicarea programelor de acțiune specifice fiecărei unități administrativ-teritorială situată în zonele vulnerabile la poluarea cu nitrați (aplicarea Codului de Bune Practici Agricole).
- Monitorizarea zonelor vulnerabile și utilizarea optimă a îngrășămintelor
- Amenajarea depozitului de dejecții conform prevederilor legale. Conștientizarea producătorilor agricoli privind utilizarea rațională a îngrășămintelor organice și minerale și a codului de bune practici agricole.

Capitolul 3

COMPONENTELE ANTROPICE UAT VALCANI

3.1. POPULAȚIA

Deși condițiile naturale de habitat oferite de aceasta parte a Câmpiei Aranca nu erau foarte bune pentru locuire, din cauza excesului de umiditate, cu băltiri, albiei părăsite, totuși această parte a fost populată, după cum arată scrierile istorice.

Situată la granița cu Serbia și la distanță mare față de Timișoara, Comuna Valcani s-a depopulat treptat, mai ales în perioada postdecembristă, comparativ cu primii ani ai secolului al XX-lea.

Populația comunei Valcani este formată în cea mai mare parte din români, la care se mai adaugă un număr foarte mic de maghiari, bulgari și germani.

3.1.1. Istoricul locuirii

Potrivit „Dicționarului Istoric al Localităților din Transilvania” întocmit de către Coriolan Suciu, denumirile succesive ale localității Valcani sunt: villa Kywolkan/Kyuolkan/Weghwolkan/Weguolka (denumire probabil cumană sau pecenegă) în 1256, Wolkan în 1334, posesiunea Wegwolkan în documentele romano – catolice din anul 1337, în 1369 este Pavalkan ”Thompa Valkan”, Zegesvalkan Vagru Valkan, la 1387 Wlkan, în 1438 este Walkan, Walkanzallas (Csánki I.), în 1647 este Valkany, în 1655 Valkaly, la 1701 Valkony, în 1723 este Valkan (S. Borovszky – Csanád, Torontal), în 1828 și 1851 este Valkány (Nagy I. și E. Fényes).

Din anul 1334 figurează în documente parohia catolică a localității Wolkan, iar în anul 1339 moșia Wegwolkan.

În anul 1438 este consemnat „sălașul Walkanzallas”, care era locuit de triburi de pecenegi (cumani), rămași pe acele locuri încă din vremea regelui maghiar Ladislau Cumanul (Ladislau al IV-lea în perioada 1262 – 1290).

În anul 1529 așezarea este pustiită de turci, însă localitatea este atestată ca locuită până în anul 1655.

În secolul al XVII-lea, Valcani este proprietatea casei nobiliare de Csanád.

Cele dintâi așezări s-au stabilit în partea satului numită ”Grădini”, la cca 300-400 m față de râul Aranca, între Dudeștii Vechi și actuala vatră a satului, numindu-se Valcaniul de Sus. Mai târziu ca urmare a creșterii numărului de locuitori, populația s-a extins, în avale pe Aranca în zona cunoscută azi ca ”Șuștreni”, numindu-se Valcaniul de Jos. În timpul dominației otomane, au apărut și alte cartiere, cum este ”Carafala”.

Ocupația de baza a locuitorilor a fost oieritul, dar cu timpul au început să cultive și pământul.

În 1736 localitatea este împărțită în două, o parte este cedată în vederea colonizării cu populație românească din Ardeal, Caraș și Severin, iar o parte este arendată.

Până în anul 1850 domeniul Valcani aparține familiei Batthyány, apoi localitatea aparține baronului Georg Simeon von Sina, până în anul 1875. La începutul secolului al XX-lea localitatea număra 720 case, respectiv 4829 locuitori.

Din anul 1877 Valcani devine unitate administrativă de sine stătătoare. Până în anul 1919 a făcut parte din plasa Sănnicolau Mare, comitatul Torontal. După anul 1920 este comună în plasa Sănnicolau Mare, județul Timiș – Torontal, având secretariat comunal propriu. Situația este identică până în anul 1949, localitatea Valcani figurând în plasa Sănnicolau Mare, fără alte sate componente atât în tabloul de împărțire administrativă a județului Timiș – Torontal, publicată în Monitorul Oficial nr. 248 din 22 octombrie 1932, cu modificările făcute până în 15 martie 1936 întocmit cu nr. 7049/1936 de către Prefectura Județului Timiș – Torontal (dosar nr. 8/1932), în tabloului cu împărțirea administrativă în vigoare la 1 octombrie 1946 întocmit de Prefectura județului Timiș – Torontal conform ordinului circular nr. 18714/1946, dar și în situația cuprinzând structura și denumirea unităților administrativ – teritoriale întocmită de către Prefectura județului Timiș – Torontal la data de 15 noiembrie 1949. În anul 1950, odată cu aplicarea legii de raionare și regionalizare administrativ – teritorială a României, Decretul nr. 259/1950 se înființează Comitetul Provizoriu al Comunei Valcani în cadrul raionului Sănnicolau Mare – Regiunea Timișoara.

Prin decretul nr. 331/19.09.1952 raionul Sănnicolau Mare este arondat Regiunii Arad. În baza Legii nr. 3 din 24 decembrie 1960, se formează Regiunea Banat, raionului Sănnicolau Mare și comunele din cadrul său fiind arondate Regiunii Banat.

În anul 1968 după aplicarea noii legi de împărțire administrativ – teritorială nr. 2/1968 când sunt desființate raioanele și regiunile și se înființează județul Timiș, se desființează Comuna Valcani aceasta devenind sat component al comunei Dudeștii Vechi din județul Timiș, alături de satele Dudeștii Vechi – reședință de comună, Colonia Bulgară și Cheglevici. În baza Legii nr. 67/2005 se reînființează Comuna Valcani, prin desprinderea de Comuna Dudeștii Vechi.

3.1.2. Numărul populației. Comuna Valcani, face parte din regiunea Banat, care a fost parte a Imperiului Austro-Ungar. La începutul secolului al XX-lea, în anul 1900, în comună erau 4824 locuitori. În timp, populația a scăzut treptat, prin migrația locuitorilor spre alte țări-mai ales în Statele Unite ale Americii, în perioada 1900-1930 sau în epoca comunistă prin migrația tinerilor spre Timișoara, în căutarea unui loc de muncă sau pentru continuarea studiilor, iar la finalizarea acestora nu s-au mai întors în sat, astfel că în anul 1990, numărul populației a ajuns la 1279 locuitori, iar în anul 2011 la 1365 locuitori. În prezent numărul de locuitori este conform datelor statistice, de 1396 locuitori. Populația a crescut prin sosiri, datorită prețurilor mai scăzute ale locuințelor și posibilității găsirii unui loc de muncă în orașul Sânnicolau Mare.

Tabel nr. 1 Numărul populației în Comuna Valcani, în perioada 2005-2020

2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2020
1288	1296	1329	1346	1363	1360	1365	1386	1377	1387	1397	1372

(Sursa: <http://statistici.insse.ro/shop/>)

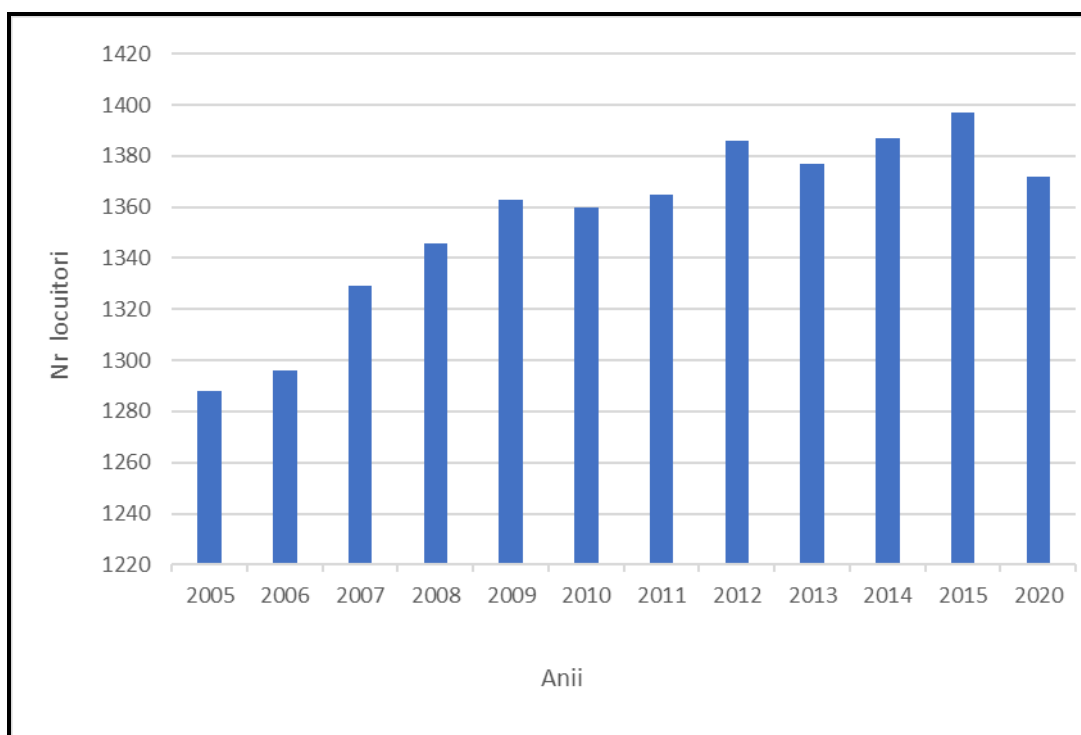

Fig. 6. Evoluția numărului populației în Comuna Valcani în perioada 2005-2020

(Sursa: <http://statistici.insse.ro/shop/>)

Evoluția numărului populației în Comunei Valcani, a înregistrat un trend ușor ascendent, o dată cu desprinderea de Comuna Dudeștii Vechi, începând din anul 2005 și până în prezent, după cum se poate vedea în (tabel nr. 1, fig. 6). Înainte de această dată, asupra evoluției numerice a populației se pot face estimări în funcție de informațiile oferite de documentele istorice.

3.1.3. Densitatea medie a populației pe întreg teritoriul comunei este de 22,3 locuitori/km², mult sub cea de la nivel județean, de 78 locuitori/km²

3.1.4. Dinamica naturală

- *Natalitatea* a cunoscut fluctuații în timp și spațiu. La nivelul comunei se constată un număr scăzut al numărului de născuți vii.

Tabel nr. 2 Nr. născuților vii și deceselor în Comuna Valcani în intervalul 2005-2016

An	Nr născuți vii	Nr decese	Bilanțul natural
2005	3	12	-9
2006	10	16	-6
2007	11	18	-7
2008	8	16	-8
2009	11	17	-6
2010	2	14	-12
2011	8	14	-6
2012	13	15	-2
2013	17	19	-2
2014	12	20	-8
2015	14	21	-7
2020	11	22	-11

(Sursa: <http://statistici.insse.ro/shop/>)

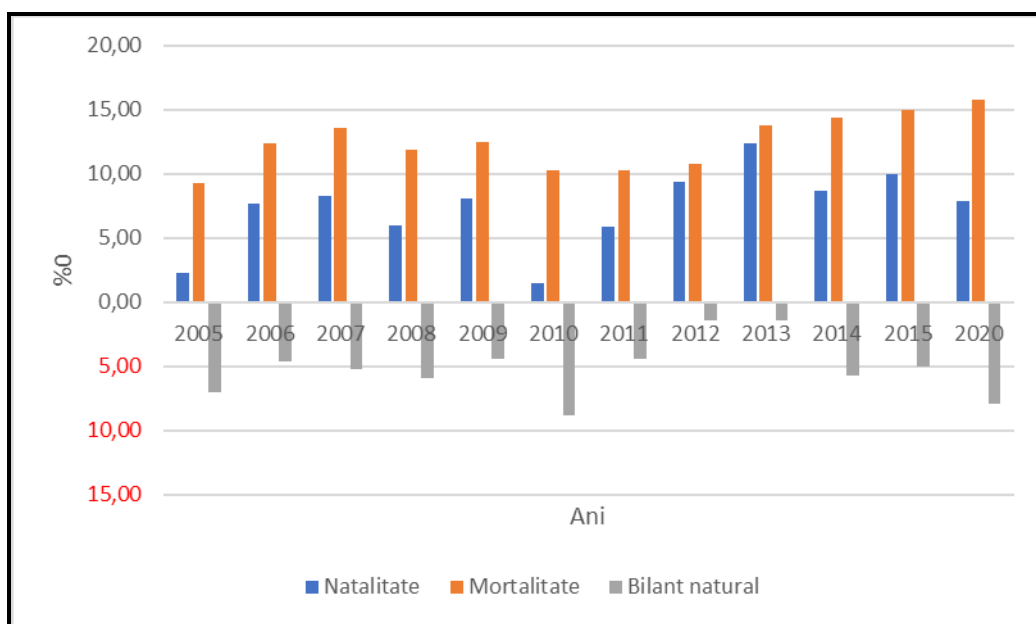

Fig. 7. Evoluția ratei natalității, mortalității și bilanțului natural în Comuna Valcani în intervalul 2005-2020

(Sursa: <http://statistici.insse.ro/shop/>, Primăria Comunei Valcani)

- *Mortalitatea* prezintă valori, care în general depășesc numărul de nașteri, fiind generate de ponderea mare a populației vârstnice. Fenomenul este caracteristic așezărilor rurale, cu deosebire a celor situate la distanță mare față de un municipiu sau oraș.

- *Bilanțul natural* are valori în negative, ca efect al oscilațiilor cantitative ale natalității și mortalității (tabel nr. 2, fig. 7).

3.1.5. Dinamica migratorie reprezintă o componentă importantă a dinamicii populației, sporul migratoriu fiind complementar sporului natural. Este un factor al creșterii sau descreșterii numărului populației (tabel nr. 3).

Analiza tipurilor de deplasări conduce la distincția a două tipuri principale:

- *Deplasările obișnuite* care nu implică o schimbare de durată sau definitivă a rezidenței:

- navetismul se produce dinspre satul Valcani spre orașul Sânnicolau Mare și se datorează prezenței a doi mari angajatori SC Delphi Packard România SRL și Zoppas Industries Romania SRL;

- *Mișcările migratorii propriu-zise* sunt de lungă durată sau definitive și au motivație mai ales economică:

➤ Migrații interne

- migrația rural-urban, Valcani-Timișoara și Valcani-Sânnicolau Mare; datorită atracției exercitate de oraș, au loc deplasări definitive ale populației tinere, aflată în căutarea unui loc de muncă sau pentru continuarea studiilor.

- migrația rural-rural sau urban-rural, sunt persoanele care și-au stabilit domiciliul în Valcani.

➤ Migrații internaționale se produc mai ales spre Italia, Spania, Portugalia, Austria, Germania, etc.

**Tabel nr. 3 Numărul persoanelor sosite sau plecate
în perioada 2005-2020, în Comuna Valcani**

An	Stabiliri de domiciliu	Plecări cu domiciliul (inclusiv migrația externă)
2005	30	23
2010	49	40
2015	35	24
2020	6	1

(Sursa: <http://statistici.insse.ro/shop/>)

Factorii care au dus la aceste deplasări sunt de ordin economic: lipsa locurilor de muncă din localitatea de reședință, scăderea nivelului de trai, lipsa de atracții locale, perspective negative privind calitatea vieții la sat. De remarcat faptul că are loc o creștere a deplasărilor în străinătate a populației de sex feminin.

În concluzie, cu toate că natalitatea are valori negative în Comuna Valcani, iar o parte din populația tânără pleacă, numărul populației crește datorită sosirilor definitive în localitate.

3.1.6. Structura demografică

- *Structura populației pe grupe de vârstă și sexe* s-a menținut relativ echilibrată.
- Grupa de vârstă tânără, de 0-19 ani, are o pondere de 25 %, în anul 2005, 22 % în anul 2010 față de 20 % în anul 2020, indicând faptul că populația tânără este în scădere.

Tabel nr. 4 Populația pe sexe și grupe de vârstă în Comuna Valcani (număr persoane)
▪ în anii 2005-2020

Populația	Anii	Grupa 0-19 ani	Grupa 20-64 ani	Grupa peste 65 ani
Feminin	2005	167	387	122
	2010	146	411	131
	2015	138	426	133
	2020	139	403	135
Masculin	2005	154	377	81
	2010	152	421	99
	2015	140	455	96
	2020	131	482	82
Total	2005	321	764	203
	2010	298	832	230
	2015	278	881	229
	2020	270	885	217

(Sursa: <http://statistici.insse.ro/shop/>)

- Grupa de vârstă de 20-64 ani, care reprezintă forța de muncă, a crescut de la 59% în anul 2005 la 64 % în anul 2020.
- Totodată, populația de peste 65 ani a fost în procent apropiat 16-17 %.

Analiza de ansamblu a grupelor mari de vârstă, reflectă totuși o populație tânără, capabilă să asigure forța de muncă a perioadelor următoare. Ponderea mai redusă a populației vârstnice este datorată pe de o parte longevității mai scăzute (fig. 8).

Referitor la structura pe sexe și grupe mari de vârstă, (fig 9) constatăm valori procentuale apropiate în anii 2005 și 2020. Grupa 0-19 ani, are valori aproximativ egale în cei doi ani de referință, pentru cele două sexe, dar se află în scădere. Ponderea populației masculine în grupa 20-64 ani, a crescut în anul 2020 față de anul 2005, fiind și mai mare decât populația feminină.

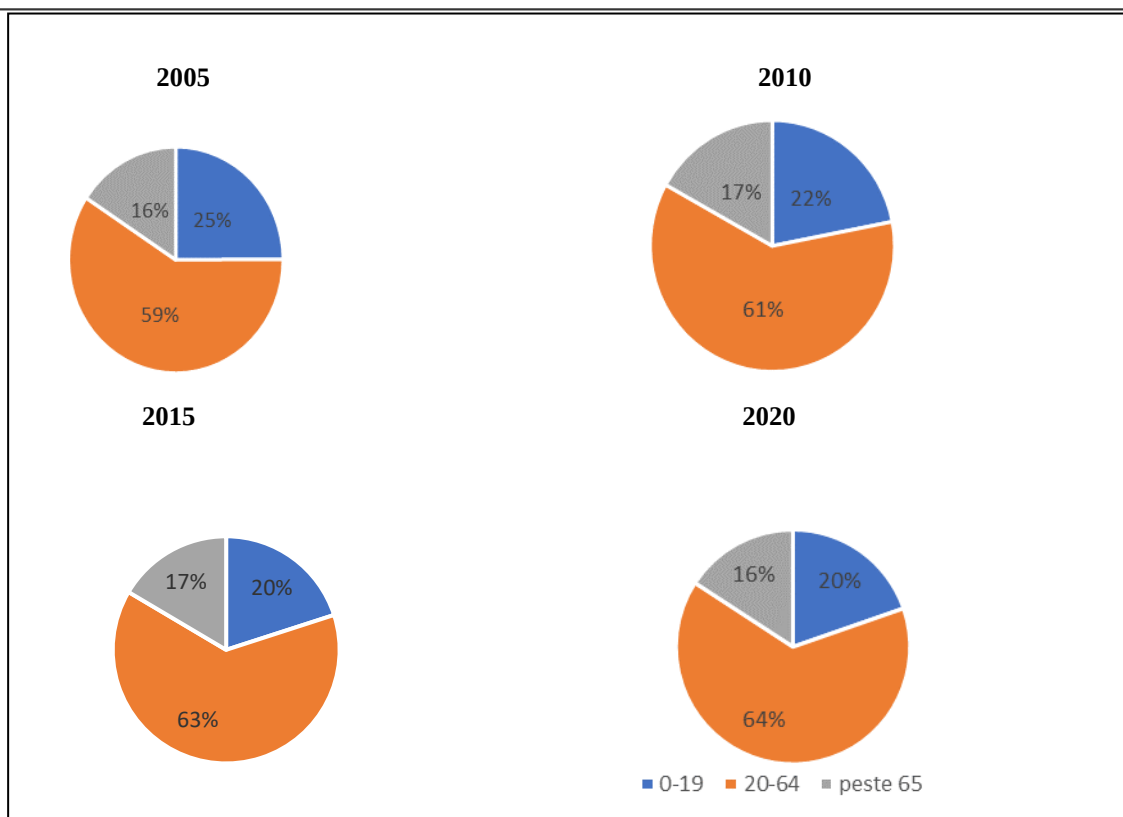

Fig. 8. Structura populației pe grupe de vârstă în Comuna Valcani, în anii 2005- 2020
(Sursa: <http://statistici.insse.ro/shop/>)

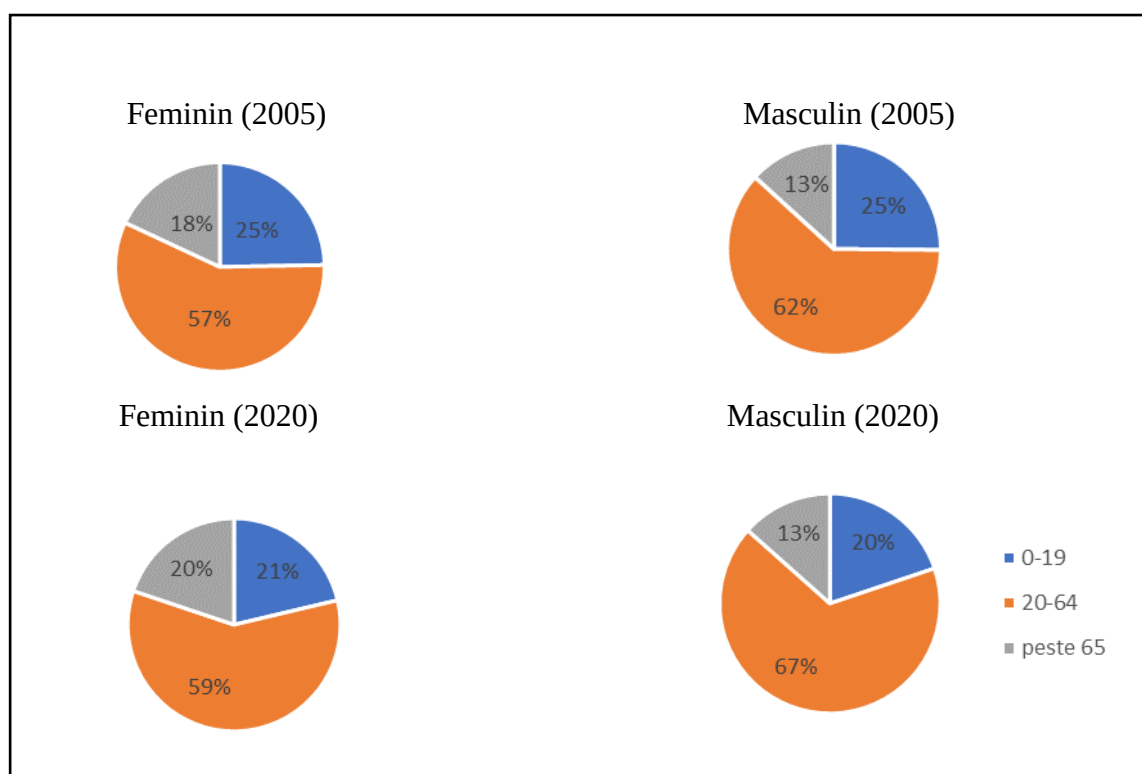

Fig 9 Structura populației feminine și masculine, pe grupe de vârstă, în Comuna Valcani.
(Sursa: <http://statistici.insse.ro/shop>)

- *a socio-profesională a populației* vizează participarea populației la o activitate economico-socială, care se diferențiază în funcție de structura pe grupe de vârstă și sexe, de gradul de dezvoltare al economiei și de nivelul de pregătire al populației (Ilinca N, 2008, pag 198).

Populația activă și inactivă din Valcani, reprezintă fiecare câte 50 % din totalul populației. În populația activă au fost cuprinse persoanele care lucrează în țară și în străinătate, precum și șomerii (fig. 10).

Din populația activă, 1 % (7 persoane) reprezintă șomerii, dintre care 4 sunt bărbați, iar 3 %, femeii, ca urmare a desființării unor locuri de muncă la OMV Petrom Pordeanu și fabrica de pantofi de la Sănnicolaul Mare.

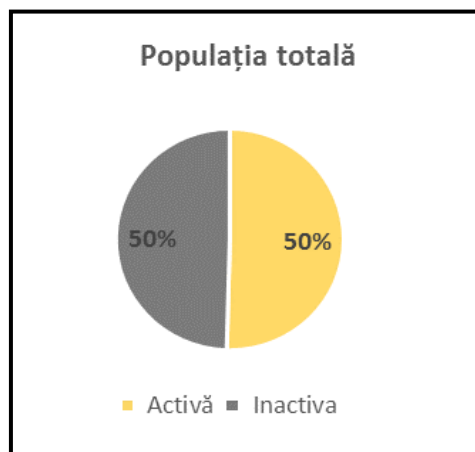

Fig. 10 Structura socio-profesională a populației în anul 2020 în Comuna Valcani.

Din figura 11 se poate observa că ponderea populației active masculine, care desfășoară o activitate este mai ridicată decât ponderea populației feminine. În schimb, populația activă feminină care lucrează în străinătate, are o pondere 30 %, față de cea masculină care este de doar 19 %. Acest lucru se datorează unei oferte mai mari de locuri de muncă pentru femei, cum ar fi îngrijirea persoanelor în vârstă, în țări precum Germania, Austria, Italia.

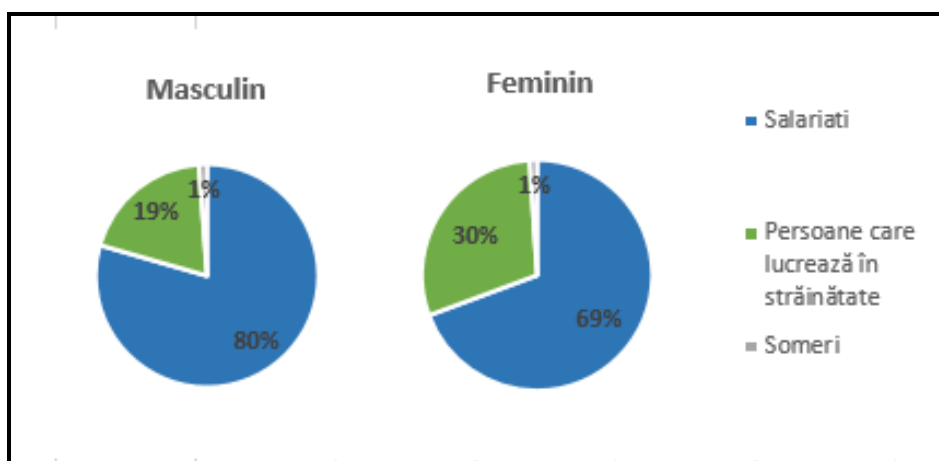

Fig. 11 Structura socio-profesională a populației pe sexe, în anul 2020 în Comuna Valcani.
(Sursa: Primăria Comunei Valcani)

Populația inactivă se referă la elevi, studenți, pensionari, femei casnice, persoane întreținute de stat sau persoane care se întrețin din alte venituri și cuprinde 636 persoane. Cei

mai numeroși sunt pensionarii, 275 persoane și elevii (240). O categorie mai redusă o reprezintă persoanele care nu desfășoară o activitate permanentă-63 bărbați și 48 femei. Aceste persoane desfășoară activități sezoniere.

- Conform datelor statistice, numărul mediu de salariați a fluctuat în intervalul 2005-2020, de la 115 în anul 2005, la 484 în anul 2016 și a scăzut din nou în anul 2020. Aceasta se datorează locurilor de muncă oferite de cele două fabrici din orașul Sânnicolau Mare.

Tabel nr. 5 Numărul de salariați din Comuna Valcani în perioada 2005-2020

2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2020
115	121	127	99	99	120	126	130	130	299	362	484	385

(Sursa: <http://statistici.insse.ro>, Primăria Comunei Valcani)

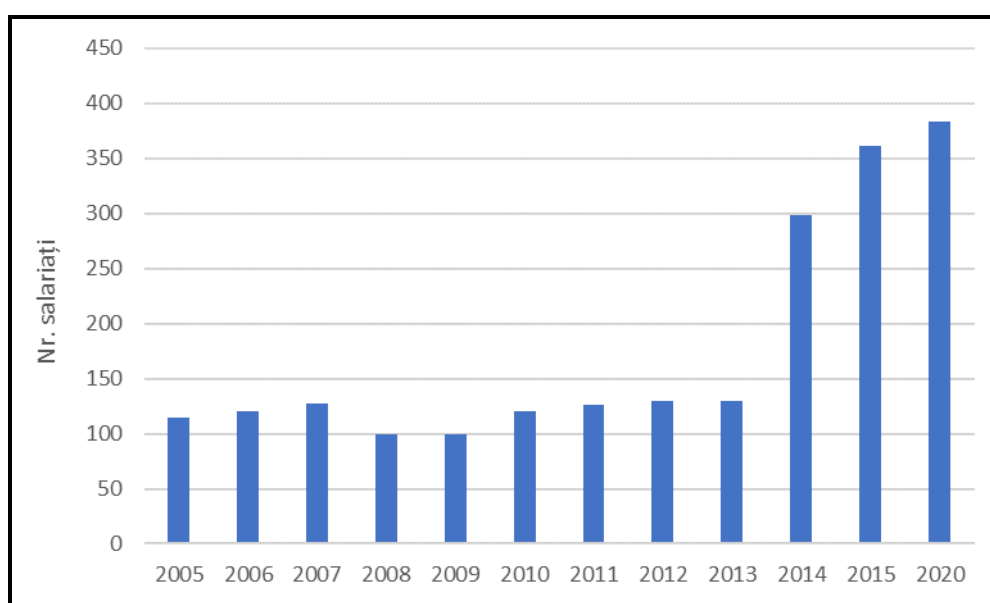

Fig. 12. Evoluția numărului mediu de salariați în Comuna Valcani în perioada 2005-2016

(Sursa: <http://statistici.insse.ro>, Primăria Comunei Valcani)

Structura populației active pe principalele ramuri de activitate Datele referitoare la această categorie se referă doar la salariații care lucrează în țară. Cea mai mare pondere, 86 % din locuitori, lucrează în industrie, urmat de agricultură 5 %, comerț cu 3 % , învățământ 2 %. administrație publică, etc.

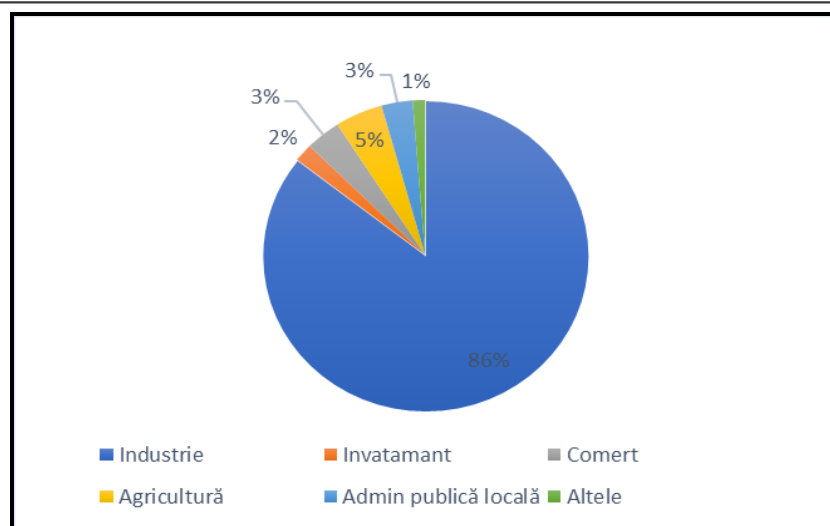

Fig. 13 Structura populației active pe ramuri de activitate în Comuna Valcani (2020)

(Sursa: Primăria Comunei Valcani)

Din analiza datelor prelucrate se observă că structura profesională a populației active este următoarea (figura 13):

- Populația ocupată în agricultură a scăzut, oamenii și-au vândut terenurile sau le-au arendat către firmele cu profil agricol. Lipsa utilajelor agricole nu poate duce la o agricultură performantă, care să concureze cu producătorii mai mari.
- Populația ocupată în industrie a crescut continuu fie prin transferul forței de muncă din agricultură în industrie, în cazul localnicilor care au deținut sau dețin pământ, fie ca urmare a sosirilor de persoane tinere care și-au stabilit domiciliul în Valcani.
- Salariații din comerț sunt puțin numeroși după cum se vede și din fig. 13, ei fiind angajați doar la magazinele din sat.

Structura etnică a populației prezintă un caracter istoric, împlinit pe fondul unor elemente comune ce definesc conținutul noțiunii de etnie. La baza oricărei etnii stau limba, graiul comun specific unui teritoriu bine delimitat, obiceiuri, tradiții culturale, aspirații comune, structura psihică, conținutul activităților economice (Ilinca N, 2008, pag 152).

Comuna Valcani a fost parte a Imperiului Austro-Ungar până în anul 1918. Românii au fost întotdeauna majoritari în Valcani, dar au conviețuit în acest spațiu alături de maghiari și germani. În anul 1900, populația Comunei Valcani a fost de 4829 locuitori, din care: 3105 români (64,31 %), 1532 maghiari (31,73 %), 135 germani (2,8 %), 50 sârbi (1,04 %), 6 slovaci. Populația a scăzut în deceniile următoare atât în ceea ce privește numărul de locuitori, dar și numărul populației minoritare. În anul 1992 numărul total de locuitori a fost de 1279, din care 1164 români (91,01 %), 83 maghiari (6,49 %), 5 germani (0,16 %), 15 rromi (1,017 %), 10 bulgari (0,78 %) și 2 sârbi. Conform recensământului din anul 2011, populația Comunei Valcani

a fost de 1346 locuitori din care 1264 români (93,91 %) și 34 maghiari (2,53 %). (v. tabelul nr 6 și fig. 14).

Tabel nr. 6 Structura etnică a populației din Comuna Valcani în anii 1900, 1990, 2011

An	Total	Români	Maghiari	Germani	Sârbi	Slovaci	Rromi	Bulgari	Alții
1900	4828	3105	1532	135	50	6	0	0	0
1990	1279	1164	83	5	2	0	15	10	0
2011	1346	1264	34	0	0	0	8	4	36

(Sursa: <https://hu.wikipedia.org/wiki/Valkany>, <http://www.recensamantromania.ro>)

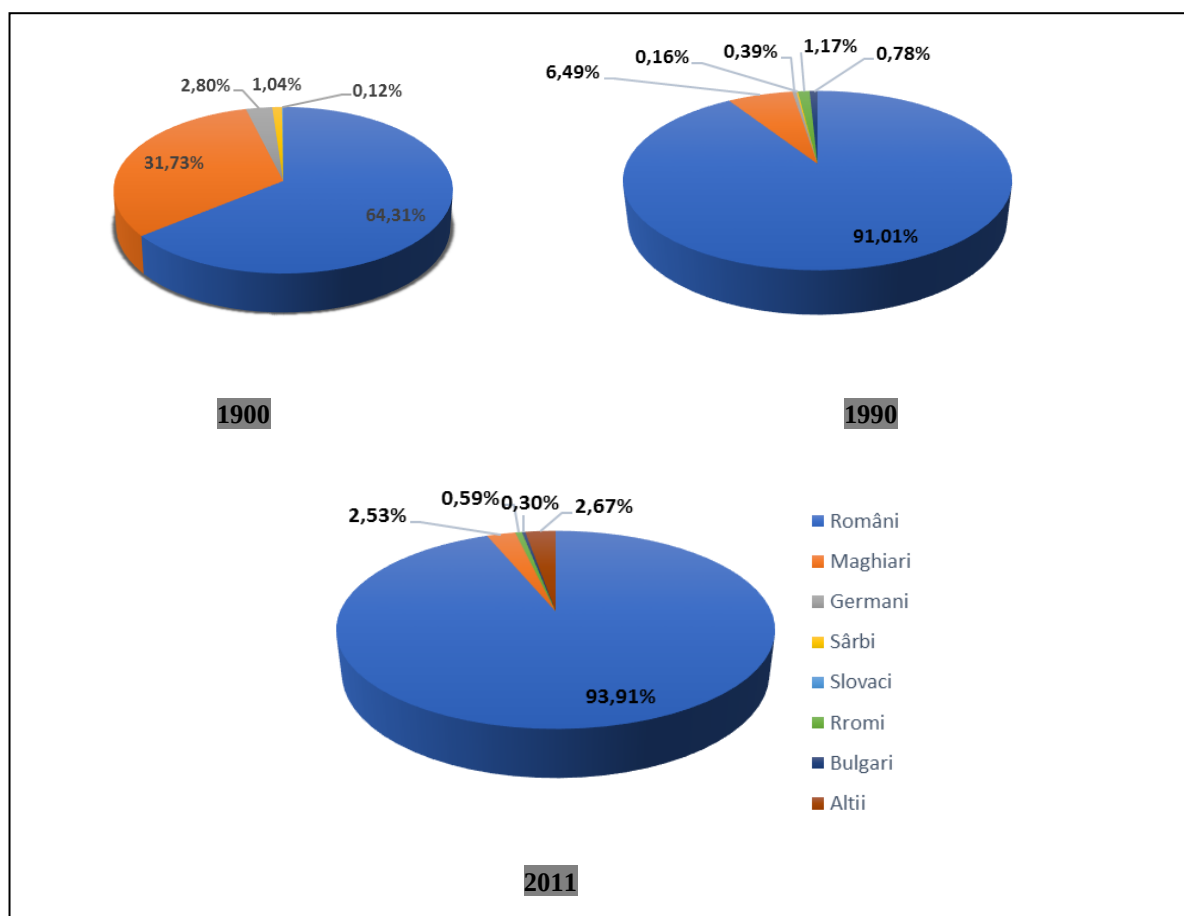

Fig. 14 Structura etnică a populației din Comuna Valcani în anii 1900, 1990 și 2011.

(Sursa: <https://hu.wikipedia.org/wiki/Valkany>)

- *Românii* formează astăzi elementul cel mai numeros (peste 99 %). Numărul locuitorilor aparținând unei minorități s-a redus pe de-o parte din cauza îmbătrânirii, iar pe de altă parte din cauza plecărilor definitive.

- Structura confesională s-a modificat în paralel cu structura etnică, în prezent majoritatea populației este de religie ortodoxă. Alături de aceasta mai sunt un număr mic de bapțiști, penticostali și reformați.

3.1.7. Tendințe recente în comportamentul demografic După anul 1965 și îndeosebi după anii 1990, apare fenomenul migrării populației spre centrele urbane, mult mai atractive, sau în afara țării.

Pentru caracterizarea stării actuale și viitoare a Comunei Valcani a fost calculat indicele de vitalitate a populației, ca raport între numărul născuților vii (N) și numărul deceselor (M) exprimat în procente. Pentru anul 2020, valoarea acestuia fiind de 58,82 %, adică sub valoarea de 100. Aceste valori ale indicelui de vitalitate reflectă gradul ridicat de îmbătrânire a populației, precum și capacitatea de regenerare a populației, ce va determina pe viitor forța de muncă de la nivel local.

3.2. CALITATEA VIEȚII

Comparativ cu așezările din alte părți ale județului Timiș, mai ales cele aflate în apropierea orașului Timișoara, localitatea Valcani, este mai puțin dezvoltată.

Trecerea la economia de piață după 1990, a afectat și viața economică a vâlcănenților; Majoritatea și-au vândut terenurile moștenite de la părinți sau alte rude, renunțând la practicarea agriculturii și din cauza lipsei de utilaje, fără de care nu se poate face o agricultură performantă găsindu-și un loc de muncă în fabricile din Sânnicolaul Mare. În localitate, însă nu există locuri de muncă numeroase. Singurul mare investitor este Sc Emiliana West Rom SRL, unde sunt angajați localnici din comunele în care firma deține teren. Alte locuri de muncă sunt în învățământ, comerț, administrație publică locală.

Veniturile mici duc la migrații sezoniere în străinătate, mai ales ale persoanelor de sex feminin.

Capitolul 4

PRODUCTIVITATEA SISTEMULUI TERITORIAL

4.1. ACTIVITĂȚILE ECONOMICE

Populația din Comuna Valcani a trăit ani de-a rândul din exploatarea resurselor naturale locale construindu-și case și unelte agricole pentru practicarea agriculturii.

Principala activitate a locuitorilor Valcaniului o reprezenta cultura plantelor și creșterea animalelor. Cultura plantelor a fost practică intens după ce s-au făcut ample lucrări de desecare. Activitățile agricole au crescut în intensitate o dată cu colectivizarea, iar în perioada postdecembristă prin apariția unor agenți economici, mari cu profil agricol care practică o agricultură intensivă.

Factorii tehnologici au jucat un rol important în modificarea practicilor agricole de la cele tradiționale la cele moderne.

Potrivit datelor furnizate de Oficiul Registrului Comerțului, în anul 2020, numărul total al unităților locale active în comuna Valcani era de 32 de unități, inclusiv cele lichidate sau dizolvate.

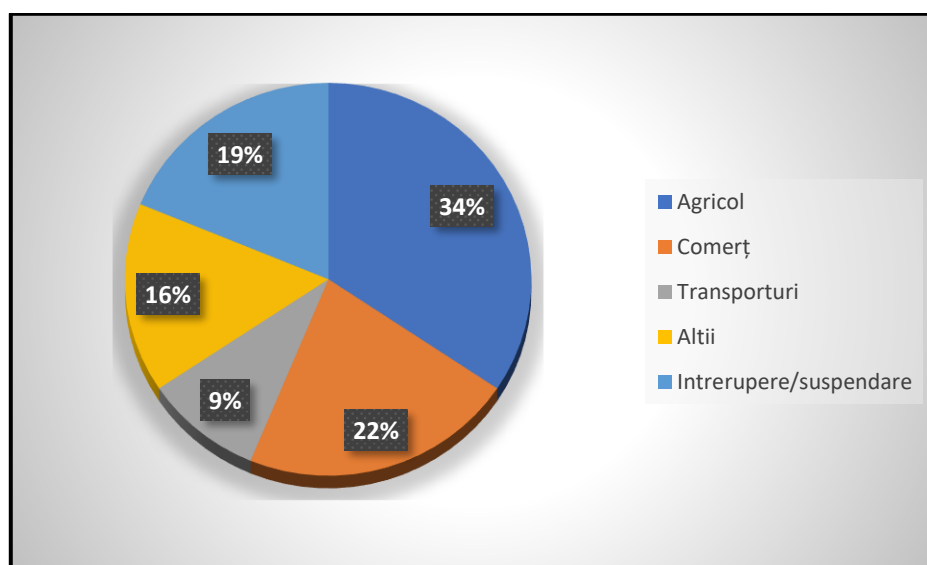

Fig. 15 Distribuția agenților economici din comuna Valcani, pe sectoare de activitate, în anul 2020

(Sursa: ORC Timiș)

Analizând distribuția întreprinderilor de la nivelul comunei, pentru anul 2020, pe domenii de activitate, se remarcă faptul că cele mai multe unități economice activează în domeniul agricol, cu un

procent de 34,37 % (11 unități). Comerțul ocupă locul al doilea, fiind reprezentat de 7 unități (21,87 % din total) și transporturi- 9,37 % (3 unități). Alte domenii de activitate reprezintă 15,6 %.

4.1.1. Agricultură

Fondul funciar cu cadastru al Comunei Valcani este de 6243,88 ha și are următoarea structură: agricol 5689,78 ha și 551,49 ha neagricol. Suprafața din intravilan este de 305 ha.

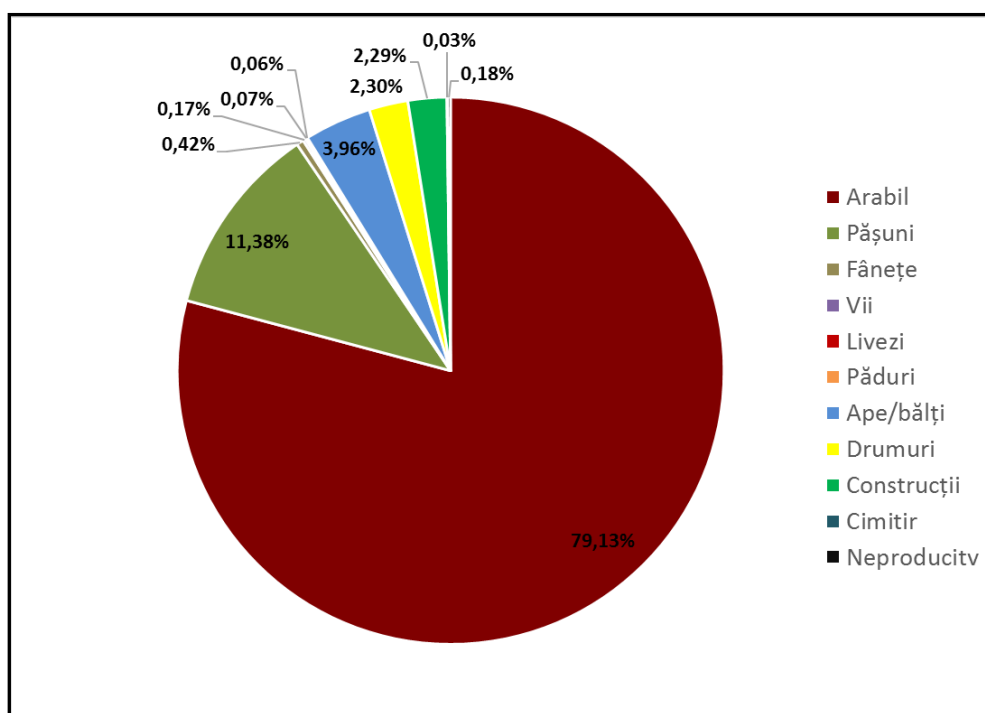

Fig. 16 Structura fondului funciar în Comuna Valcani
(Sursa: Primăria Comunei Valcani)

Agricultura este una din activitățile economice de tradiție, există proiecte pentru practicarea agriculturii ecologice prin folosirea gunoierului de grajd ca fertilizator, ceea ce reduce și poluarea solului și a apei.

Cultura plantelor se face mecanizat, se cultivă cereale, rapiță, soia, floarea soarelui, sfeclă de zahăr, lucernă.(v. fig. 17)

Cel mai mare producător este Emiliana West Rom SRL, firmă italiană înființată în anul 2000, cu sediul în Comuna Dudeștii Vechi, dar care are în proprietate sau arendă aproximativ jumătate din terenurile arabile ale Comunei Valcani. Este cel mai mare producător de soia cultivată în sistem ecologic.

Compania deține 26 de module de instalații de irigare universale, precum și 4 module de instalații de irigare cu pivot de remorcare. În prima fază, acest sistem de irigații este proiectat pentru o suprafață de 3.000 de ha.

De asemenea, compania operează silozuri automatizate cu o capacitate de 90.000 de tone, din care 40.000 de tone în celule verticale, care dispun de opțiuni de selectare, uscare și tratare a semințelor. Un astfel de siloz este situat pe teritoriul Comunei Valcani.

Al doilea producător agricol este SC Romvalagro SRL, care și-a început activitatea în anul 1994. Tot în domeniul agricol funcționează patru intrprinderi individuale care au implementat proiecte prin accesarea de fonduri europene și două persoane fizice autorizate. Suprafețe mici sunt cultivate de micii proprietari.

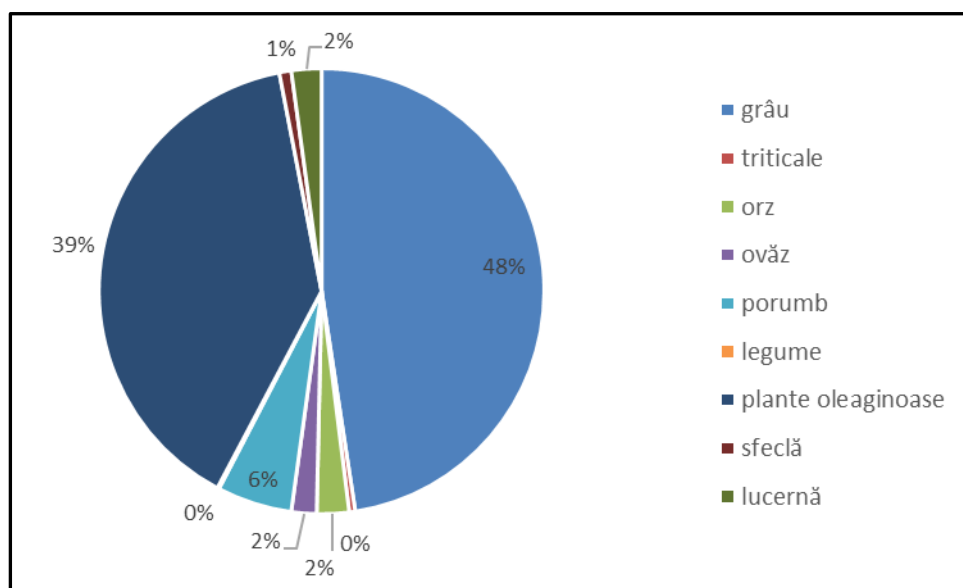

Fig. 17. Repartiția principalelor culturi agricole pe teritoriul UAT Valcani

(Sursa: date Primăria Comunei Valcani)

Creșterea animalelor (bovine, ovine, cabaline) s-a practicat încă de la așezarea locuitorilor în zonă. Suprafața totală ocupată de pășuni este de 325,65 ha, dispuse în jurul localității pe care se practică pășunatul liber, cu vacile și oile din localitate. Durata de pășunat este de 194 zile (20 aprilie-31 octombrie).

Conform datelor de la Primăria Comunei Valcani, potențialul agricol animal în anul 2020 deținut de locuitorii din Valcani, are următoarea structură: ovine 3599 capete, bovine 458 capete, porcine 339, păsări 6000, caprine 20 și cabaline 18. (v. fig. 18)

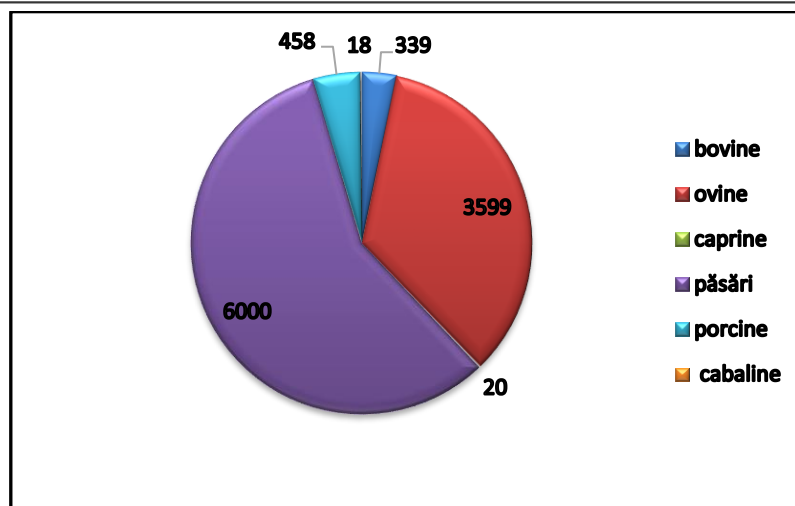

Fig. 18 Numărul de animale de pe teritoriul UAT Valcani în anul 2020

(Sursa: date Primăria Comunei Valcani)

Valoarea pastorală a pajiștilor din cadrul UAT Valcani este între slabă pe pajiștile halofile până la mediocră-bună spre celelalte pajiști. S-a calculat că la o producție medie de 10 t/ha masă verde, cu un necesar zilnic de 50 kg masă verde pentru 1 UVM și cu o durată a sezonului de 194 zile, capacitatea de pășunat est de 1,03 UVM/ha. Prin lucrări de ameliorare se poate crește producția pajiștilor cu 20-30 %. Prin urmare se recomandă: aplicarea de îngrășăminte organice și chimice în dozele recomandate, târlirea, combaterea buruienilor prin cosire, tăierea vegetației arbustive, nivelarea mușuroaielor, supraînsămânțarea, drenarea și desecarea.

De asemenea se mai recomandă lucrări pe termen lung: desecări prin canale închise, forări de fântâni pentru adăpatul animalelor, construirea de adăpători, garduri electrice pentru asigurarea pășunatului rațional, plantarea unor perdele de arbori pentru protecția împotriva vânturilor și a zăpezii, umbrare pentru animale, construirea de stâne, saivane, spații de locuit pentru îngrijitori etc.

Toate lucrările trebuie să respecte calendarul lucrărilor pe pajiștile din localitatea Valcani, cuprins în lucrarea *”Amenajamentul pastoral pentru pajiștile din Comuna Valcani, jud. Timiș (2015)”*.

Apicultura se bazează pe culturile de rapiță și de floarea soarelui. În Comuna Valcani sunt 20 de apicultori, care practică stupăritul la vatră. Vara se practică și stupăritul pastoral, prin deplasarea unor apicultori din alte județe spre localitatea Valcani.

Adaptarea infrastructurii agricole la noile structuri de proprietate aparute ca urmare a procesului de restituire a proprietatilor va crește eficiența activității agricole prin îmbunătățirea aprovizionării și o mai bună valorificare a produselor rezultate, prin diminuarea riscului și

incertitudinii în agricultura, prin reducerea incidenței fenomenelor naturale (seceta, inundații, eroziunea solului etc.);

4.1.2. Industria

Activitatea industrială este slab reprezentată. Până în urmă cu cca 15 ani au existat exploatarea de petrol pe teritoriul Comunei Valcani, după care acestea au fost închise.

Două fabrici mari localizate în Sânnicolau Mare, atrag forța de muncă din Valcani

- Compania Delphi Packard România SRL, funcționează în orașul Sânnicolau Mare din anul 1997, având ca activitate producerea de cablaje pentru autoturisme.
- Zoppas Industries produce sisteme și elemente de încălzire pentru uz industrial și casnic.

4.2. CĂILE DE COMUNICAȚIE ȘI TRANSPORTURILE

Comuna Valcani este deservită de o rețea de drumuri de interes local, a căror stare de funcționare este considerată ca fiind bună; Din punct de vedere al asigurării cerințelor esențiale de calitate în construcții, drumurile nu asigură în totalitate, condițiile necesare desfășurării unui trafic auto și pietonal în condiții de siguranță și confort, și de aceea se recomandă modernizarea lor.

Dincolo de rolul de satisfacere a necesităților de transport de oameni sau bunuri în bune condiții, drumurile au și rol de sistematizare, iar o rețea modernizată sporește aspectul estetic al comunei. De asemenea se evidențiază și aspectele de mediu, o rețea modernă ducând la scăderea nivelului de zgomot și vibrații, înlăturarea apariției prafului și reducerea consumului de combustibili

Foto 5 Lucrări de asfaltare în cadrul proiectului "Modernizare străzi în Comuna Valcani, jud. Timiș"; Sursa de finanțare: PNDL

Foto 6. Drum asfaltat în Comuna Valcani, proiect finanțat din bugetul local în anul 2016.

Pe o lungime de 8.3 km drumurile au fost asfaltate din fonduri obținute prin Programul de Dezvoltare Locală I și din bugetul local.

Intervenția cu lucrări de modernizare executate la nivelul sistemului rutier și a dispozitivelor de colectare și evacuare a apelor este oportună și necesară, aflându-se pe lista de priorități a comunei.

Pentru drumurile rămase neasfaltate, (7,63 km), se caută noi surse de finanțare, fie fonduri nerambursabile, fie investiții de la bugetul local.

În prezent, pe străzile din Comuna Valcani nu există trotuare, iar cele existente sunt într-o stare de

Foto 7. Drum pietruit care necesită asfaltare, în Comuna Valcani.

Foto 8. Stradă cu trotuar degradat și stradă fără trotuar

degradare mare, locuitorii comunei fiind nevoiți să circule pe marginea părții carosabile. În plus, pentru sporirea siguranței în trafic, dar și pentru reducerea poluării, ar fi necesară și amenajarea infrastructurii pentru biciclete.

Crearea și modernizarea sistemului pietonal constituie element de bază pentru comunitate. Acesta este necesar pentru a asigura condiții de protecția mediului, accesibilitate și în general, condiții optime de trai. Pentru a răspunde nevoilor identificate, se consideră necesară realizarea obiectivului „Modernizare trotuare în comuna Valcani.

Prin realizarea acestor investiții se ating obiectivele specifice activității actuale de dezvoltare a localităților, creșterea nivelului de viață a populației care conduce la stabilitate, îmbunătățirea stării de sănătate, creșterea frecvenței școlare și scăderea abandonului școlar, scăderea efectului depopulării localității. La acestea trebuie adăugată dezvoltarea comunei, pe plan socio-cultural și turistic, ceea ce argumentează încă o dată necesitatea și oportunitatea investițiilor pentru refacerea sistemelor rutiere, și pietonale..

Pe raza comunei traversează drumul de interes național DN59F reabilitat în anul 2020 și calea ferată, acestea fiind principalele rețele de circulație și transport, prin care se face legătura între Valcani și Timișoara/Arad.

Halta Valcani, avea în trecut, un ansamblu de clădiri relative bine întreținute. O dată cu trecerea timpului și cu predarea acestora către un alt operator acestea se află într-o avansată stare de degradare. Primăria Comunei Valcani a făcut solicitări către Compania Națională de Căi Ferate, pentru trecerea acestora în domeniul public sau privat al comunei.

4.3. ÎNVĂȚĂMÂNT

Prima atestare a școlii din Vălcani datează din anul 1776 sub denumirea de Școală confesională ortodoxă, cu primul învățător, Nicolae Popovici. Edificiul era construit din pământ și acoperit cu trestie. Reconstrucția clădirii începe în anul 1910 până în 1912, director fiind învățătorul Eremie Popovici. Materialele au fost transportate de oamenii din sat care au efectuat și lucrări auxiliare. Această școală se transformă în Școală Primară de stat în anul 1919.

În anul 1850 se înființează școala confesională maghiară reformată condusă de Iuliu Major. A funcționat până în anul 1963, dar a devenit Școală de stat maghiară în anul 1912.

În anul 1935 se înființează Grădinița de copii mici, cu limba de predare română, cu un număr de 87 copii.

După reforma din 1948, școala devine Școală elementară de 7 ani și respectiv Școală elementară maghiară reformată, care au trecut în proprietatea statului. În anul 1952 exista internat și cantină pentru elevii claselor V-VII din comuna Beba-Veche.

Foto 9. Clădirea Școlii Primare Valcani. în anul 1942

Foto 10. Clădirea Școlii Gimnaziale Valcani 2020

Instituția de învățământ are personalitate juridică și funcționează în subordinea Inspectoratului Școlar Județean Timiș și a Ministerului Educației, conform reglementărilor în vigoare. Conform normelor legale are autorizație sanitară de funcționare și nu necesită autorizație PSI.

Școala Gimnazială Comuna Valcani, are trei nivele-preșcolar, primar și secundar inferior, limba de predare este limba română. Activitatea didactică se desfășoară în trei clădiri reabilite în perioada 2005-2008, în funcție de posibilitățile financiare.

4.3.1. Baza materială

Clădirea în care funcționează grădinița a fost reabilitată și dotată prin Programul Național de Dezvoltare Locală în anul 2020, iar clădirile școlii au fost renovate în perioada 2006-2008 și reparate anual, în funcție de necesități.

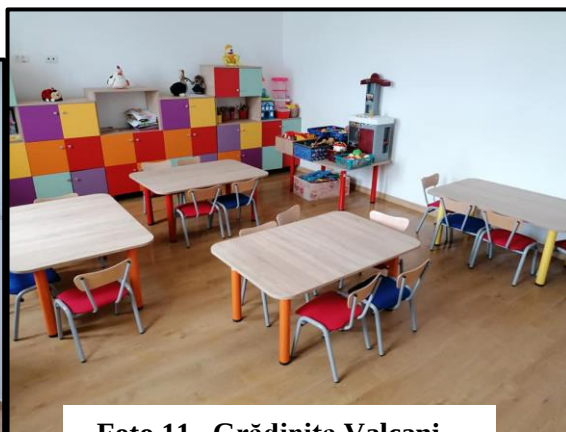

Foto 11. Grădinița Valcani – reabilitată și modernizată în anul 2020

Construcțiile și curtea sunt împrejmuite cu un zid de cărămidă sau gard de sârmă. Accesul în curte făcându-se printr-o poartă de metal. De asemenea, există rampe de acces pentru persoanele cu dizabilități. În fiecare clădire există grupuri sanitare pentru fete și băieți, sălile de clasă sunt zugrăvite.

Încălzirea se face cu ajutorul centralelor termice care funcționează cu combustibil lemnos.

Foto 12. Clădirea școlii-ciclul primar

Alimentarea cu apă se face din rețeaua publică de distribuție a apei potabile, iar evacuarea se face în fose betonate, vidanjabile, acoperite cu capac de beton, amplasate în curtea clădirilor școlii. Apa uzată este preluată prin vidanjare ori de câte ori este nevoie, de către firma SC Aquatim SA.

4.3.2 Resursele umane

Scăderea numărului de nașteri din comună, se reflectă și în scăderea numărului de elevi, dar se înregistrează și ușoare creșteri ca urmare a sosirilor definitive în comună, a familiilor cu copii mici, așa după cum se poate vedea în tabelul nr. 7 și fig. 19.

Tabel nr. 7 Numărul de preșcolari în ultimii 7 ani școlari

Anul școlar	Nr. preșcolari
2013-2014	33
2014-2015	31
2015-2016	30
2016-2017	37
2017-2018	36
2018-2019	36
2019-2020	23

(Sursa: Școala Gimnazială Comuna Valcani)

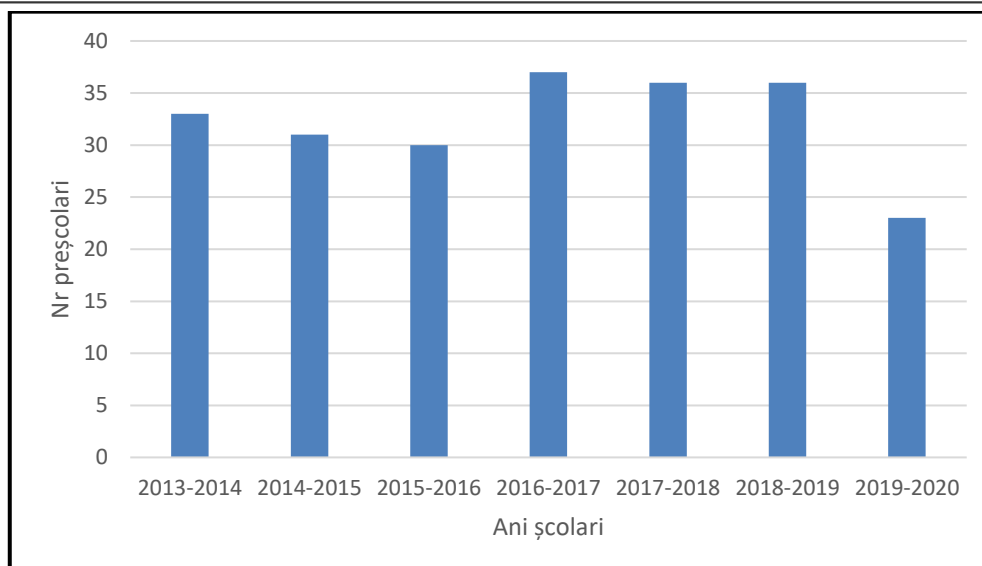

Fig. 19 Evoluția numărului de preșcolari în ultimii 7 ani școlari
(Sursa: Școala Gimnazială Comuna Valcani)

Tabel nr. 8 Efectivele de elevi în ultimii 7 ani școlari

Anul școlar	Ciclul primar	Clasa gimnazial
2013-2014	76	73
2014-2015	77	75
2015-2016	68	76
2016-2017	64	76
2017-2018	59	65
2018-2019	63	47
2019-2020	61	50

(Sursa: Școala Gimnazială Comuna Valcani)

Din tabelul nr. 8 și fig 20, se poate observa o tendință de scădere și în cazul elevilor din ciclul primar și secundar.

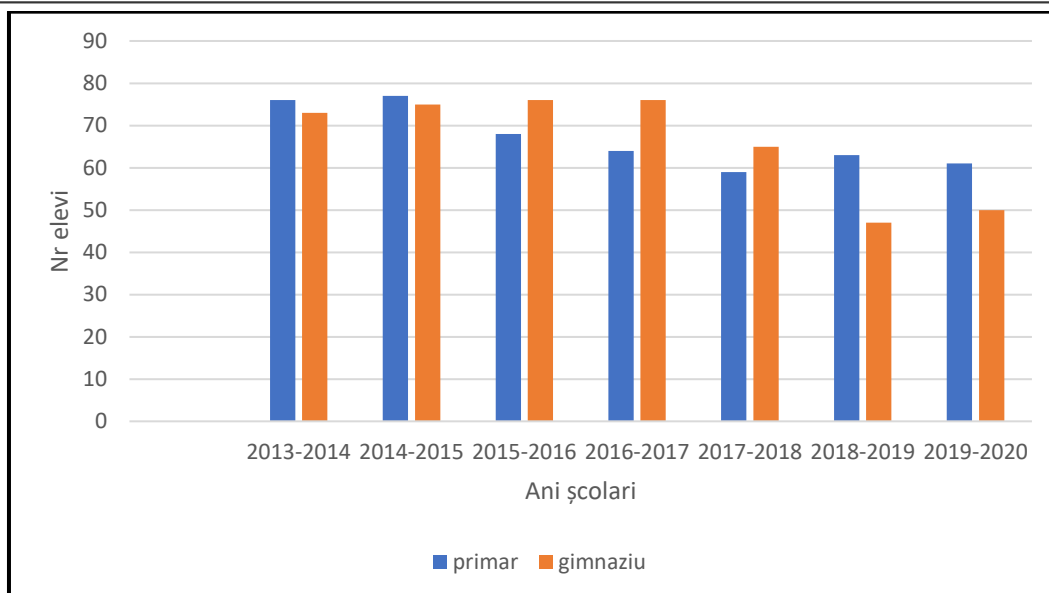

Fig. 20 Evoluția numărului de elevi în ultimii 7 ani școlari
(Sursa: Școala Gimnazială Comuna Valcani)

Cadrele didactice sunt calificate fiind încadrate ca titulare sau suplinitori calificați. Din totalul de 20, 9 cadre didactice locuiesc în Valcani, iar 11 sunt navetiste, 6 se deplasează din Comuna Dudeștii Vechi, iar 5 de la distanțe mai mari de 20 km față de Valcani.

Tabel nr. 9 Încadrarea personalului didactic în anul școlar 2019-2020

	Suplinitori calificați	Titulari	Total
Educatoare	1	1	2
Profesor înv. primar și preșcolar	2	3	5
Profesori	6	7	13

(Sursa: Școala Gimnazială Comuna Valcani)

Din tabelul de mai jos se poate observa nivelul de pregătire al fiecărui cadru didactic, majoritatea au gradul II și gradul I.

Tabel nr. 10 Numărul de cadre didactice pe nivele de pregătire

	Fără definitivat	Cu definitivat	Cu gradul didactic II	Cu gradul didactic I	Total
Educatoare				1	2
Prof. în primar și preșcolar		1	1	2	4
Profesori gimnaziu	1	7	2	3	13

(Sursa: Școala Gimnazială Comuna Valcani)

4.4 SERVICII MEDICALE

Dispensarul medical a funcționat până în anul 2009, într-o clădire veche care necesita reparații. După acest an, cabinetul medical s-a mutat în clădirea căminului cultural.. Existau neajunsuri legate de dotarea cu aparatură și tehnică medicală, mobilier învechit, sistemul de încălzire deficitar, se asigura printr-o teracotă cu lemne, lipsa apei calde. Întrucât în comună nu existau servicii de specialitate diversificate sau medici specialiști, accesul populației la centrele medicale de specialitate, era îngreunat, bolnavii fiind obligați să se deplaseze în orașele Sânnicolau Mare, Timișoara, sau chiar în Ungaria, la Szeged. Cel mai apropiat spital se află la circa 25 km distanță, în orașul Sânnicolaul Mare.

Foto 13 Clădirea dispensarului medical înainte de reabilitare (2017)

Datorită finanțării prin Programul Național de Dezvoltare locală, vechea clădire în care a funcționat dispensarul medical a fost reabilitată și dotată cu aparatură medicală. Astfel, aici funcționează un cabinet stomatologic, un cabinet medicină de familie și un cabinet pentru medici specialiști dotat cu ecograf de ultimă generație.

Foto 14. Clădirea dispensarului medical după reabilitare (2020)

Serviciul de ambulanță este asigurat de către Serviciul Județean de Ambulanță Timiș - Sănnicolau Mare.

În comună funcționează de 3 ani o farmacie, care furnizează necesarul de medicamente.

O altă problemă identificată la nivel local o reprezintă lipsa unor programe de informare și educare a populației sau a unor proiecte de prevenire și control a bolilor cronice, în special pentru populația îmbătrânită.

4.5. ACTIVITATEA CULTURALĂ, RELIGIOASĂ ȘI SPORTIVĂ

4.5.1. Activitatea culturală este slab reprezentată, de aceea se pune accentul pe reînvierea tradițiilor și obiceiurilor. În trecut oamenii se întâlneau la baluri, la șezători, în anii 70 a existat și o echipă de teatru a școlii.

În mare parte, activitatea culturală se desfășoară în Căminul Cultural, reabilitat în perioada 2007-2008. Este dotat cu sală pentru evenimente, bucătărie, camere frigorifice, toalete, mobilier. Există inconveniente privind lipsa de spațiu pentru depozitarea mobilierului. De asemenea în curtea căminului se va amenaja o scenă exterioară pentru evenimente în aer liber în cadrul unui proiect finanțat prin Programului Interreg CBC Romania-Serbia 2014-2020, care se află în curs de implementare, termenul de finalizare fiind februarie 2023.

Căminul cultural poate fi închiriat pentru diferite evenimente: nunți, botezuri, spectacole etc.(v. Foto 9).

Într-o încăpere a căminului cultural este amenajată biblioteca comunală, cu un inventar de cca 2000 de cărți.

Prin proiectul "Rediscovering cultural traditions in Valcani-Čoka border area as part of the

historical Banat" (Redescoperirea tradițiilor culturale în zona de frontieră Valcani-Coka, ca parte a Banatului istoric”), Axa prioritară1 – Promovarea ocupării forței de muncă și a serviciilor de bază pentru creșterea incluzivă, Obiectiv 1.3 - ”Incluziune socială și culturală”, din cadrul Programului Interreg CBC Romania-Serbia 2014-2020, s-a creat o oportunitate pentru prin înființarea

Foto 15. Sala pentru evenimente a Căminului cultural Valcani.

unui ansamblu de dansuri, a unor ateliere de creații pentru copii: împletit, croșetat, bucătărie tradițională, alături de vecinii din Serbia.

Activitățile se desfășoară în centrul multicultural, clădire construită în perioada 2017-2018.

Foto 16. Centrul multicultural pus în folosință în anul 2018

Foto 17. Activități tradiționale desfășurate la Centru multicultural

4.5.2 Religia a avut un rol important în viața locuitorilor din Valcani, conform informațiilor scrise în 14 aprilie 1967 de preotul paroh Ioan Gavrilă. ”Faptul că a ființat o biserică veche ne face să conchidem că ar fi existat o parohie la Valcani, cu mult înaintea anului 1768.

Biserica ortodoxă a fost ctitorită în anul 1799. Ctitorii bisericii nu se știu, de asemenea nu se știe nici cine a întocmit planul și nici numele antreprenorului care a executat lucrarea. Este zidită din cărămidă arsă, în stil baroc. Turnul e construit din cărămidă arsă acoperit cu tablă galvanizată vopsită cu albastru de Paris. Bolta semicilindrică din cărămidă arsă, acoperită cu țiglă îngustă.

Biserica a fost sfințită în anul 1799 de către episcopul Petru Petroviciu. Pictura a fost executată de către un pictor sârb necunoscut, iar inscripția de pe icoane a fost tot în limba sârbă, până în anul 1927, când cu ocazia unei mari nenorociri, au fost înlocuite cu inscripții românești de către pictorul Ioan Băleanu de Caransebeș.

Icoanele de pe iconostas se pătrează și astăzi, cele din 1927, dar pictura de pe pereți a fost înlocuită în întregime în anul 1953, la stăruința preoptului Ioan Gavrilă. Iconostasul este din lemn sculptat și aurit de către pictorul Ioan Băleanu din Caransebeș. Nu se știe cine a executat sculptura iconostasului, tronului și mobilierului, de asemeni nici costul lucrărilor.

Restaurări mai importante la corpul clădirii cât și la turnul bisericii s-au făcut în anul 1908, când turnul bisericii și parte din corpul clădirii au fost răsturnate de un vânt puternic, apoi în 1927 și în sfârșit în anul 1945, cea din urmă, de către preotul Ioan Gavrilă, ”prin jertfa credincioșilor”.

Biserica a fost reparată în anul 2019, turnul înclinat, fiind în pericol de a cădea, a fost complet înlocuit. A fost zugrăvită în exterior și s-a instalat un sistem de încălzire.

Astăzi, numărul celor care frecventează biserica a scăzut. La slujbele de duminică participă cca 20-30 enoriași, mai ales femei.

Foto 18. Biserica ortodoxă din Valcani

Biserica catolică. Construită în anul 1904, așa cum atestă data înscrisă pe fațadă, este mult mai mică ca și dimensiune, decât biserica ortodoxă. A fost construită pe terenul care aparține domeniului public, alături de clădirea școlii.

Foto 19. Biserica catolică din Valcani

Nu există preot catolic și nici nu a existat în ultimii 40 ani un preot care să slujească doar la această biserică. Slujbele se țineau în zile de sărbătoare, la înmormântări sau nunți cu preotul catolic din comuna vecină, Dudeștii Vechi. Biserica nu mai este frecventată, iar curtea bisericii este îngrijită de către angajații primăriei.

A fost renovată în anul 2004, la împlinirea a 100 de ani de existență. S-a schimbat acoperișul, s-a zugrăvit exteriorul, dar în interior necesită reparații. Clădirea poate fi pusă în valoare prin susținerea unor activități culturale.

De asemenea există alte două biserici baptistă și penticostală, frecventate de enoriașii aparținând cultului respectiv.

4.5.3. Activitatea sportivă este susținută prin Asociația Sportivă "Vointa Valcani", a cărei echipa de fotbal evoluează în liga inferioară..

Baza materială cuprinde:

Foto 20. Sala de gimnastică; finalizată în anul 2015

- sală de sport finalizată în anul 2015, dotată cu echipamente pentru fotbal, baschet, handbal, cu vestiar și băi, sală pentru profesori, magazie, parcare.
- teren sintetic care a fost dat în folosință în anul 2010 și reabilitat în anul 2021.

Foto 21. Terenul sintetic reabilitat în anul 2021.

- terenul de fotbal cu vestiare moderne și tribune în curs de reparație.

Elevii școlii folosesc sala și terenul de fotbal la orele de educație fizică sau pentru antrenamentele de fotbal. De asemenea pot fi închiriate, de către alte persoane.

Se remarcă o dezvoltare ușoară a activităților culturale și sportive, atât în ceea ce privește numărul, frecvența sau amploarea acestora, datorită investițiilor prin fonduri din bugetul local și fonduri nerambursabile, dar pentru menținerea lor încă este nevoie de finanțare.

4.6. TELECOMUNICAȚIILE

Comuna Valcani este deservită de rețeaua de distribuție pentru telefonie, internet și televiziune, aparținând Telekom S.A și RCS&RDS S.A, alături de care funcționează și un operator mai mic, Velsat, care furnizează aceleași servicii.

Principalele societăți de telefonie mobile Vodafone, Orange România, etc. Toți locuitorii au acces la servicii de telefonie fixă sau mobilă. Serviciile Vodafone 2G și 3G pot fi accesate prin rețeaua de telefonie mobilă, pentru a iniția sau primi apeluri telefonice sau de date cu ajutorul terminalelor mobile. (<https://www.vodafone.ro/personal/servicii-si-tarife/alege-vodafone/harta-de-acoperire/>).

4.7. SERVICIILE PUBLICE LOCALE

4.7.1. Serviciul Public de Alimentare cu Apă și Canalizare, serviciu public local, cu personalitate juridică, aflat în subordinea Consiliului Local, are în administrare rețeaua de distribuție a apei potabile a localității, alături de cele 3 foraje de captare a apei potabile.

Conform datelor existente, rețeaua de distribuție a apei potabile are o lungime de 18,5 km, dar cu o vechime de peste 30 ani. În perioada 2012-2016, au fost înlocuiți 11.328,5 m, cu tuburi din polietilena cu diametre diferite, așa cum se poate vedea în tabelul nr. 11.

Prin Programul Național de Dezvoltare Rurală II se fac lucrări de înlocuire a rețelei existente, rămase neschimbate și se construiește o stație modernă de tratare a apei, termenul de finalizare al proiectului fiind 2022.

Tabel nr. 11 Lungimea rețelei de distribuție a apei potabile reabilitată în perioada 2012-2016

	Teavă PE diametru (mm)					Bransamente (buc)	Hidranti (buc)	Camin (buc)
	63	90	110	125	160			
Lungime înlocuită	2083 m	1776 m	5475,5 m	1227 m	767 m	348	45	22
	Total rețea înlocuită 11.328,5 m							

(Sursa: date Primăria Comunei Valcani)

Captarea apei brute din subteran se face prin trei foraje aflate la adâncimi diferite: F1 la 100 m (reabilitat în anul 2007), F2 de la adâncimea de 200 m (reabilitat în anul 2005) și F3 de la adâncimea de 420 m (reabilitat în anul 2014).

Foto 22. Forajul F3, reabilitat în anul 2014

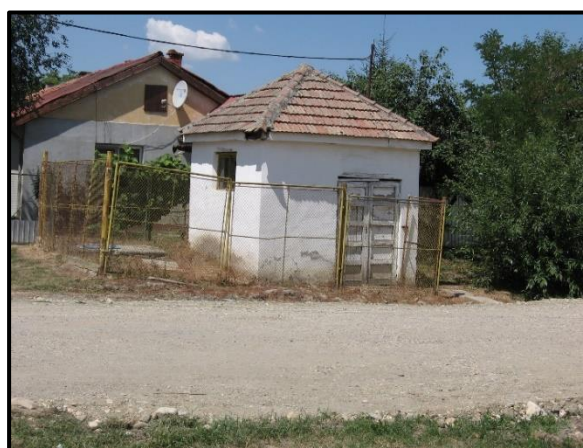

Foto 23. Forajul F 2, necesită lucrări de reabilitare

Debitul de exploatare asigurat: F1-12 mc/h, F2-9 mc/h, F3-15mc/h. Apa captată este înmagazinată în trei stații hidrofor, apoi prin pompare este transmisă prin intermediul conductelor de transport către consumatori. Funcționarea este asigurată 365 zile/an, 7 zile/săptămână, 24 ore/zi.

Volumele și debitele de apă autorizate sunt următoarele: zilnic maxim= 315,167 mc/zi; zilnic mediu=175,343 mc/zi; zilnic minim=122,740 mc/zi; anual =64 mmc (4 mmc apă industrială)

Trimestrial se efectuează analize de laborator de la cele trei foraje de captare a apei. Deoarece există anumiți parametri -amoniu, arsen, duritate mica- care nu se încadrează în limitele admise de normele legale este necesară construirea unei stații de tratare a apei potabile. De asemenea este necesară construirea rețelei de canalizare și a unei stații de epurare, conform normelor impuse de Uniunea Europeană.

4.7.2 Serviciul de salubritate. Comuna Valcani este membru fondator a Asociației de Dezvoltare Intercomunitară Deșeuri Timiș (ADID Timiș) din anul 2009, alături de alte 98 de unități administrativ teritoriale. Scopul asociației este organizarea, reglementarea, exploatarea, monitorizarea și gestionarea în comun a serviciului de salubritate a localităților de pe raza jud. Timiș, dar și punerea în aplicare a unor proiecte de investiții publice de interes zonal sau regional destinate înființării, modernizării și dezvoltării, sistemelor de utilități publice pe baza strategiei de dezvoltare a acestuia.

Județul Timiș a fost împărțit în 5 zone de colectare, Comuna Valcani, fiind în Zona 2 – Jimbolia, cu centrul de colectare în orașul Jimbolia, aflat la o distanță de cca 60 km, pe ruta Valcani-Sânnicolau Mare-Jimbolia sau cca 40 km pe ruta Valcani-Teremia Mică-Teremia Mare-Comloșul Mare-Jimbolia. Centrul de colectare are capacitatea de circa 16.400 tone/an, amplasat pe o suprafață de 0,58 ha. De la stația de transfer Jimbolia, deșeurile sunt transportate și depozitate la deponeul special amenajat de la Ghizela.

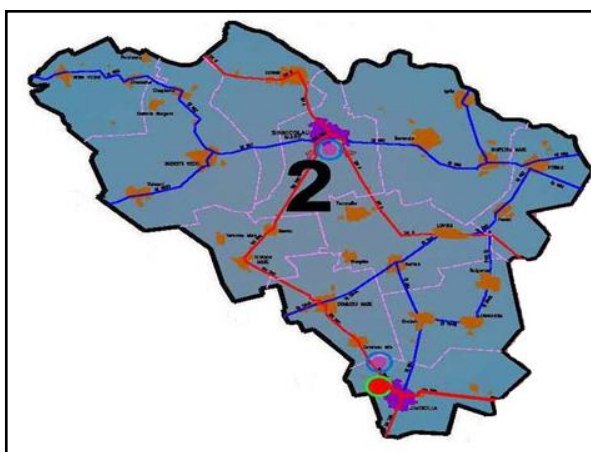

Fig. 21 Localitățile cuprinse în zona de colectare 2-Jimbolia

(Sursa: <http://adidtimis.ro/zone-colectare/zona-2-jimbolia>)

Serviciul de salubritate urmează să fie asigurat de către un operator zonal desemnat printr-o procedura de achiziție publică.

Prin ADID Timiș, au fost repartizate în cursul anului 2017, un număr de 215 compostoare pentru deșeurile biodegradabile din gospodăriile localnicilor.

4.7.3 Serviciul de Voluntariat pentru Situații de Urgență Valcani (SVSU Valcani) are atribuții privind prevenirea și stingerea incendiilor fiind compus din 30 pompieri voluntari.

Foto 24. Autospeciale PSI aflate în dotarea SVSU Valcani

Serviciul dispune de o autospecială Auto Roman Diesel din anul 1982 și de o autospecială PSI Renault achiziționată în anul 2018 prin Programul Interreg V-A România-Ungaria.

SVSU Valcani a fost dotat începând din 2018 cu 9 echipamente complete pentru pompieri, furtun de refulare, hidranți portativi, reducții cu racorduri, aparate de respirat, butelii cu aer comprimat, corzi de salvare, etc, așa cum prevede legislația, dar încă sunt necesare alte dotări care să asigure intervenția eficientă în caz de inundații, cutremure, incendii, etc

Pentru respectarea cadrului legal, privind dotarea cu echipamente și autospeciale, este necesară identificarea unor surse de finanțare pentru achiziționarea acestora.

4.7.4 Serviciul social. În comuna Valcani, activitatea socială este asigurată prin compartimentul de asistență socială din cadrul primăriei și desfășoară activități pentru protecția persoanelor cu handicap, protecția persoanelor adulte, protecția copilului.

Cheltuielile privind acordarea serviciilor sociale pentru anul 2020 au fost în valoare de 49,3 mii lei.

Doar 2 persoane din totalul numărului de locuitori ai comunei beneficiază de ajutorul oferit în baza legii nr.416/2001, gestionarea acestui ajutor social fiind asigurată de compartimentul de asistență socială din cadrul primăriei.

Tabel nr. 12 Situația persoanelor care au beneficiat de ajutor social în anii 2019-2020

Valcani	2019	2020
Beneficiari ai Legii 416/2001	2	2
Beneficiari indemnizații cu handicap	15	11
Beneficiari de ajutoare încălzire	2	2
Beneficiari POAD	11	11

(Sursa: Primăria Comunei Valcani)

Numărul beneficiarilor de indemnizație de handicap a fost relativ constant în ultimii ani,. În ceea ce privește, numărul de persoane care au beneficiat de indemnizație de încălzire, aceștia reprezintă 0,5-0,7 % din totalul populației. Prin ”Programul Operațional Ajutorarea Persoanelor Dezavantajate 2014-2020” un număr de 11 persoane au beneficiat de ajutoare alimentare (v. tabel nr. 12).

Clădirile grădiniței și școlii sunt adaptate pentru deplasarea persoanelor cu dizabilități, au rampe pentru acces în clădire și sunt dotate cu grupuri sanitare speciale.

Un aspect negativ este lipsa căminelor pentru bătrâni, mai ales în ceea ce privește numărul persoanelor vârstnice, singure care au nevoie de îngrijire. În plus situația materială precară, nu le permite cazarea într-un centru pentru bătrâni aflat la distanță, iar criteriile de acceptare implică existența unei documentații bogate, foarte greu de întocmit pentru o persoană singură cu dificultăți de deplasare.

4.8 INFRASTRUCTURA DE LOCUINȚE

Fondul de locuințe al comunei Valcani este de 520 locuințe, creșterea acestuia realizându-se foarte lent, circa 1 locuință/an, din cauza situației materiale a locuitorilor. Există însă un deficit de locuințe, dacă avem în vedere că sunt familii care cu greu găsesc o locuință de închiriat, iar lipsa de resurse financiare nu permite construirea de locuințe sociale.

Autorizațiile de construire se eliberează de către Primăria Comunei Valcani. Numărul de autorizații de construire pentru locuințe este în medie de 1/an.

4.9 CAPACITATEA ADMINISTRATIVĂ

Primăria Comunei Valcani își desfășoară activitatea într-un imobil construit la începutul secolului al XX-lea, reabilitat și modernizat, dotat cu sistem de încălzire.

Foto 25. Sediul Primăriei Comunei Valcani.

În prezent, în cadrul primăriei Valcani își desfășoară activitatea 15 angajați repartizați în 5 compartimente. Aceștia au acces la infrastructura TIC, dispunând de un număr de 8 PC-uri, 5 imprimante și 2 copiatoare.

De asemenea, primăria beneficiază de acces la rețeaua de telefonie fixă și mobilă și internet.

În activitatea sa, autoritatea publică locală de la nivelul comunei Valcani, se bazează pe un buget local aferent unui an. În cadrul acestuia sunt stabilite veniturile și structura acestora pe surse, respectiv cheltuielile și activitățile care sunt finanțate din acestea.

Evoluția veniturilor bugetului local urmează un traseu descendent, în perioada 2017-2020, așa cum se poate vedea din tabelul nr. 13.

Tabel nr. 13 Bugetul de venituri și cheltuieli al Comunei Valcani în perioada 2017-2020

Grad de realizare venituri	Sume 2017	Sume 2018	Sume 2019	Sume 2020
Venituri totale încasate	7576556	7237269	4302929	6711736
Cheltuieli	7489828	6821740	5021814	6245754

(Sursa: Primăria Comunei Valcani)

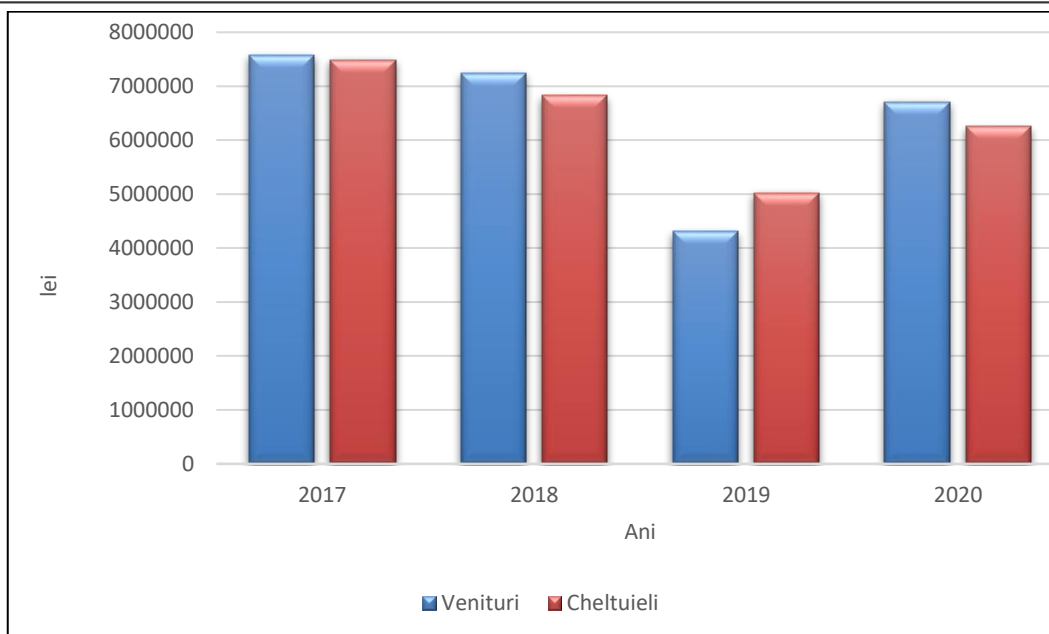

Fig. 22 Evoluția bugetului de venituri și cheltuieli a Comunei Valcani, în perioada 2017-2020
(Sursa: Primăria Comunei Valcani)

Cele mai importante lucrări de investiții și reparații executate în intervalul 2020-2021 , sunt:

1. Reabilitare, modernizare si dotare dispensar medical din localitatea Valcani
2. Reabilitare, dotare si modernizare gradinita cu program normal in localitatea Valcani, com Valcani, jud Timis
3. Extindere, reabilitare si modernizare sistem de alimentare cu apă, comun Valcani, jud Timis -în curs
4. Reabilitare teren sintetic
5. Construire capelă mortuară în comuna Valcani, jud Timiș, proiect finanțat prin FEADR.
6. Întreținerea parcului de copii si a parcului comunal.
7. Reparația anuală a drumurilor pietruite din intravilan.
8. Modernizarea vestiarelor stadionul comunal.
9. Lucrări de reparații la clădirile școlii și grădiniței: zugrăvit interior-exterior, înlocuirea lambriurilor
10. Reabilitarea sistemului de iluminat public prin achiziția a 416 lămpi cu led.

Investițiile viitoare pe care și le propune Primăria Comunei Valcani, pot fi văzute în punctul 6.5 Planul de acțiune locală.

4.10 PROBLEME DE MEDIU

Orice comunitate umană, reprezintă un factor de poluare, prin activitățile pe care le desfășoară.

Comuna Valcani, este situată în zonă de câmpie, astfel lucrările agricole se desfășoară pe o suprafață aproximativ netedă. Poluarea aerului cu pulberi se produce mai ales în perioadele de secetă, când coeziunea particulelor din sol este foarte scăzută vântul spulberă praful. În plus sistemul de încălzire cu combustibili de tip lemn și/sau cărbune, duce la creșterea poluării aerului.

Sub aspect hidrografic, comuna Valcani, aparține bazinului Aranca-Mureș, iar din punctul de vedere al calității apei, se constată cantități moderate de nutrienți, materiale organice și oxigen dizolvat. Digul de protecție, aflat în administrarea ANIF, prezintă grad mare de uzură, din cauza vechimii, necesitând reparații. Pe de altă parte, nu se evidențiază agenți economici care pot fi considerați surse majore de poluare, cu evacuare de ape uzate. Localitatea Valcani, este încadrată, conform Ordinului 1552/2008 pentru aprobarea listei localităților pe județe unde există surse de nitrați din activități agricole, ca zonă vulnerabilă la poluarea cu nitrați proveniți din surse agricole, ca urmare a depozitării gunoier de grajd și dejecțiilor în spații neamenajate, utilizarea îngrășămintelor în afara perioadelor indicate sau în condiții atmosferice neindicate, contactul dintre sol și efluentul provenit de la culturile însilozate care este unul din cei mai concentrați și nocivi poluanți. Aplicarea îngrășămintelor minerale cu azot și a îngrășămintelor organice solide,

lichide sau semilichide (gunoi de grajd, compost, alte îngrășăminte organice) pe terenul agricol (arabil, pășuni, fânețe) trebuie să se facă conform recomandărilor din studiile agrochimice, având în vedere doza recomandată, epoca

Foto 26. Parcul pentru copii

optimă de aplicare, metoda de aplicare.

Au fost identificate și măsurate spațiile verzi de pe domeniul public, așa cum sunt definite de către Legea 24/2009 (r1), după cum urmează:

- Fâșii plantate cu copaci (nuc, castan, salcam, iar în unele cazuri, pomi fructiferi), în lungul strazilor/drumurilor comunale ocupând o suprafață de 221.720 mp,
- Vechea albie a râului Aranca, ocupă o suprafață de 122.551 mp
- Parc copii, aflat în curtea grădiniței, cu suprafața de 3762 mp
- Teren sport cu o suprafață de 8000 mp.
- Suprafața aferentă străzilor: 221.720 mp

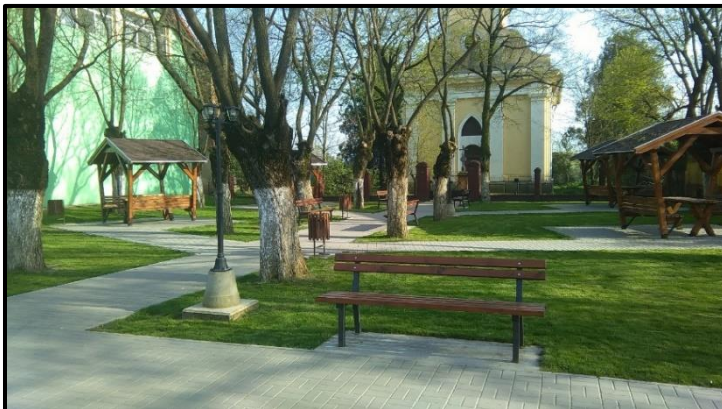

Foto 27. Parcul comunal

Vechea albie a Arancăi, al cărei curs meandrat străbate localitatea de la est la vest este invadată de vegetație palustră de tip stuf, papură care tinde să se extindă și în grădinile locuitorilor aflate în vecinătate, necesită lucrări de igienizare și de amenajare. Acest lucru se poate face prin realizarea unor proiecte de investiții.

Foto 28. Vechea albie a Arancăi din intravilanul localității Valcani, invadată de vegetație.

Capitolul 5.

ANALIZA DIAGNOSTICĂ ȘI PROGNOSTICĂ A COMUNEI VALCANI

Unul dintre cele mai importante aspecte ale dezvoltării viitoare a Comunei Valcani este cunoașterea reală a potențialului de care dispune acest spațiu, a modalităților de valorificare a acestuia și precum și estimarea efectelor spațiului propriu-zis cât și la nivel județean, regional sau național.

5.1. ANALIZA SWOT

PUNCTE FORTE	PUNCTE SLABE	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
POZIȚIE ȘI LOCALIZARE			
- Așezarea în vestul județului Timiș, la granița cu Serbia și aproape de Vama Cenad, spre Ungaria. - Punct de trecere a frontierei Valcani-Vrbica - Comuna Valcani se învecinează cu comunele Dudeștii Vechi, Teremia Mare prin satul Teremia Mare	- Distanța mare față de Timișoara, circa 85 km - lipsa drumurilor comunale	- Posibilitatea intensificării relațiilor transfrontaliere cu Serbia și Ungaria prin accesarea de fonduri europene IPA CBC România-Serbia, Programul Interreg V A - România-Ungaria - Dezvoltarea relațiilor cu locuitorii și autoritățile publice locale, vecine	Birocrația
CADRUL NATURAL			
Relief de câmpie, neted, favorabil agriculturii	- Altitudinea redusă favorizează bălțirile în sezonul ploios - Existența terenurilor slab productive	- Lucrări de desecare/irigații - Împăduri pe terenurile neproductive	Bălțiri/Inundații provocate de freatic ridicat și precipitații, pe terenurile joase
Climat temperat continental	- Precipitații ridicate primăvara - Vânt	Construirea unor centrale eoliene sau panouri solare care să pună în valoare potențialul natural și trecerea la energia regenerabilă	- Seceta în sezonul cald. - Viscol în sezonul de iarnă - Înghet

• Rețea hidrografică reprezentată de râul Aranca, îndiguită pe o lungime de cca 2 km; • Existența vechiului curs al Arancăi în intravilanul localității Valcani • Existența canalelor pentru eliminarea excesului de umiditate din intravilan • Ape subterane	• Colmatări • Consolidarea digurilor • Vegetați palustră pe vechiul curs • Ape subterane care nu îndeplinesc parametrii de potabilitate • Nivel freatic ridicat în sezonul ploios	• Lucrări de dragare a albiei minore • Amenajarea vechiului curs al Arancăi ex. strand • Valorificarea apelor termale din vechile sonde	Birocrația Dificultăți în obținerea avizelor
• Vegetație și faună specifică silvostepii	• Distrugerea habitatului animalelor din cauza agriculturii intensive • Braconaj • Lipsa vegetației forestiere	• Conservarea speciilor floristice și faunistice valoroase • Înființarea unor puncte piscicole • Împădurire. • Crearea de perdele de protecție	• Dispariția unor specii floristice și faunistice din cauza poluării
• Resursele naturale • Hidrocarburi • Resursele biosferei: plantele melifere, plante medicinale, stuful, papura, pășunile, pajiștile și fauna • Potențial ridicat de utilizare a resurselor de energie solară și eoliene	• Închiderea sondelor de exploatare • Valorificarea redusă a resurselor biosferei, cu excepția pășunilor • Dutarata de stralucire a Soarelui scăzută în sezonul rece.	• Valorificarea resurselor de hidrocarburi cu respectarea normelor de protecție a mediului • Valorificarea plantelor medicinale și stufului cu rol de izolator. • Investiții în crearea de parcuri cu panouri fotovoltaice/ centrale eoliene pentru obținerea energiei regenerabile	• Poluarea solului și apei • Riscuri meteorologice
POPULAȚIA			
• Creșterea nr. de locuitori • Predominarea populației cu grupa de vârstă 19-64 ani; • Existența forței de muncă în prezent; • Evoluția ascendentă a numărului de salariați • Existența locurilor de muncă în orașul Sănnicolau Mare • Forța de munca	• Numărul populației crește lent • Natalitate scăzută • Mortalitate ridicată; • Îmbătrânirea populației • Migrarea populației din mediul rural către urban și în afara țării	• Atragerea populației prin crearea unor noi locuri de muncă prin diversificarea activităților în Comuna Valcani ex. fabrici care să prelucreze produsele agricole • Dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare • propuneri pentru realizarea de zone de agrement, sport,	• Crizele economice; • Crizele politice • Dificultățile întâmpinate în implementarea anumitor proiecte - Intervalul de timp crescut de la aprobarea documentațiilor si realizarea lor

flexibilă, ieftină • Șomaj scăzut	• Migrația forței de muncă instruite; • Număr redus de locuri de muncă în Comuna Valcani • Nivel de trai scăzut spre mediu.	petrecerea timpului liber	
DOTARE TEHNICO-EDILITARĂ			
• Arhitectura tradițională, specifică satelor adunate din zona de câmpie • Construirea capelei mortuare. • Existența rețelei de alimentare cu apă pe întreg teritoriul comunei. • Membru fondator al ADID Timiș-gestionarea în comun a serviciului de salubritate a localităților: colectare deșuri menajere, colectare selectivă • Rețea de energie electrică • Iluminat public • Rețea de telefonie fixă/mobilă/internet/ • Rețea de cablu TV • Existența drumurilor pietruite în totalitate • Existența proiectelor de asfaltare a străzilor • Grad de poluare a solului și aerului scăzut • Suprafața mare ocupată de spații verzi	• Apariția unor construcții noi, care nu reflectă tradițiile • Lipsa de interes a persoanelor tinere • Vechimea rețelei de alimentare cu apă; • Lipsa sistemului de canalizare a apelor uzate. • Lipsa unei stații de epurare a apelor uzate • Lipsa rețelei de gaz natural • Lipsa unui sistem de supraveghere video pe raza comunei • Sistem integrat de colectare a deșeurilor parțial implementat • Insuficiența preocupare a agenților economici în recuperarea și re folosirea ambalajelor • Drumuri asfaltate pe o lungime redusă • Lipsa trotuarelor • Vechiul curs al Arancăi este neamenajat	• Accesarea de fonduri europene și naționale pentru investiții • Investiții în sisteme, alimentare cu apă, stații de tratare a apei și sistem de canalizare, stații de epurare a apei din cadrul localității. • Tradițiile locale ca alternative pentru dezvoltarea durabilă a comunității locale • Iluminat public prin utilizarea energiei regenerabile • Modernizarea infrastructurii rutiere • Lucrări de cadastru imobiliar intravilan, extravilan și realizare PUG; • Informarea și educarea populației privind protecția mediului. • Voluntariat pentru acțiuni de protecție a mediului • Amenajarea unor locații pentru picnic • Identificarea unor locații pentru împădurire	• Pierderea valorilor tradiționale (meșteșuguri, materiale de construcție, stiluri arhitecturale etc) • Birocrația • Termene de obținere a avizelor, acordurilor, lungi • Litigii • Documentație greoaie pentru obținerea fondurilor
ACTIVITATEA ECONOMICĂ			

• Potențial agricol ridicat • Existența firmelor private în domeniu agricol; • Suprafața mare ocupată de pășuni, închiriate; • Existența amenajamentelor pastorale • Apicultura • Creșterea animalelor domestice: oi, vaci, capre, cai, păsări de curte • Subvenții APIA pentru producătorii agricoli • Existența unei brutării și mori private • Existența silozului cu magazine, pentru depozitul de cereale	• Existența unei firme agricole străine care deține în proprietate/arendă cca jumătate din suprafața agricolă a comunei • Număr insuficient de utilaje agricole și surse de finanțare la micii producători • Soluri cu fertilitate medie spre scăzută • Productivitatea în funcție de condițiile climatice; • Sistemul de canale pentru desecare și irigații învechit, nefuncțional • Utilizarea anumitor tipuri de fertilizanți; • Nr redus de crescători de animale • Dificultatea accesării fondurilor nerambursabile pentru micii producători	• Condiții favorabile de obținere a produselor ecologice, ce pot fi exportate în condiții deosebit de avantajoase; • Folosirea îngrășămintelor naturale ex gunoi de grajd • Înființarea unor asociații profesionale și a unor organisme de sprijin a micilor producătorilor. • Fonduri europene ce pot fi absorbite în vederea impulsiei activității micilor producători • Refacerea sistemului de irigații și desecare, la care să aibă acces și micii producători	• Lipsa competiției dintre firme, crearea unui monopol. • Poluarea solului; • Calamități naturale: secetă, inundații, grindină etc. • Imposibilitatea încadrării în perioadele optime de executare a lucrărilor din cauza condițiilor climatice ex bălțiri; • Preocuparea insuficientă pentru exploatarea rațională a pășunilor; • posibilitatea extinderii îmbolnăvirilor la animale.
SERVICII TERȚIARE			
Căile de comunicație și transporturile • Existența DN 69 F care leagă Valcani de orașul Sănnicolau Mare • Drumuri de pământ între localitățile vecine • Existența căii ferate Valcani-Sănnicolau Mare-Arad/Timișoara • Transportul produselor agricole pe calea ferată și rutieră • Existența stațiilor de autobuz amenajate	• Infrastructura rutieră degradată • Lipsa curselor de autobuze Valcani-Timișoara • Reducerea numărului de trenuri care circulă pe ruta Valcani-Sănnicolau Mare • Reducerea numărului de călători	• Reducerea timpului de transport pentru călătoria cu trenul pe ruta Valcani-Timișoara/Arad • Investiții în infrastructura rutieră și feroviară	• Distrugerea infrastructurii din cauza inundațiilor; • Neimplicarea autorităților în activitățile de refacere a acestora • Existența și funcționarea unor de transportatori neautorizați; • Pierderea gradării stației CFR cauzată de lipsa unui volum de activitate semnificativ.
Comerț • Existența a 4 magazine comerciale • Activitatea comercială se desfășoară în orașul	• Magazine comerciale mici • Prețuri ridicate comparativ cu supermarketurile din	• Investiții noi • Crearea locurilor de muncă	• Criza financiară • Reducerea locurilor de muncă • Inflație

Sănnicolau Mare, în supermarketuri: Penny, Unicarm, Carrefour etc	Sănnicolaul Mare Desființarea piețelor tradiționale pentru micii producători		
Turismul Potențial de dezvoltare a turismului rural/agroturism	Cadrul natural și antropoc nepus în valoare	- Construirea unui strand - Investiții în turismul rural	- Scăderea interesului populației - Crize financiare
ÎNVĂȚĂMÂNT			
- Existența Scolii Gimnaziale Comuna Valcani cu structura Grădinița PN Valcani - Cadre didactice calificate - Clădiri modernizate în anii - Abandon școlar scăzut	- Cadre didactice navetiste - Dotarea insuficientă - Lipsa psihologilor scolari - Implicarea în prea mica masura a tinerilor în viața culturală și artistică.	- Modernizarea unitatii de învățământ: reparații, dotarea cu laboratoare, mobilier, echipament IT, table SMART - Implicarea în programe și proiecte pentru elevi și profesori	- Reducerea populației școlare din cauza declinului natalității; - Trecerea la învățământul obligatoriu de durată prelungită, o posibilă sursă a abandonului școlar în viitor, în special în școlile rurale; - Desființarea școlilor
SĂNĂTATE			
- Cabinet medical de medicină de familie - Dispensar medical cu cabinete specialiști - Farmacie umană	- Insuficiența personalului medical - Cel mai apropiat spital se află în orașul Sănnicolaul Mare - Lipsa unor centre pentru bătrâni	- Reabilitarea vechiului dispensar medical și înființarea unor cabinete medicale specializate ex. cardiologie, stomatologie, etc, în funcție de necesitățile locuitorilor, în funcție de sursele de finanțare identificate. - Acordarea unor facilități medicilor de la sate (locuință, sporuri); - Crearea unui centru de zi pentru bătrâni	- Migrația cadrelor medicale cu pregătire superioară și medie. - Crizele financiare și politice - Birocrația - Legislația
CULTURĂ, RELIGIE ȘI SPORT			
- Cămin cultural modernizat; cu bibliotecă comună - Centru multicultural - Biserici vechi: ortodoxă, catolică, penticostală și baptistă - Teren sintetic amenajat - Sală de gimnastică - Teren de sport cu vestiare, tribune - Existența echipei de fotbal - Ansamblul de dansuri	- Numărul scăzut de evenimente cultural-sportive, mai ales din cauza pandemiei Covid 19 - Număr scăzut de participanți la evenimente culturale.	- Implicarea în activități sau proiecte cultural-sportive a locuitorilor - Încurajarea voluntariatului - Punerea în valoare prin organizarea unor evenimente a bisericii catolice - Construirea unei scene în aer liber pentru evenimente estivale.	- Lipsa resurselor financiare - Dezinteres - Birocrația

• Ateliere de lucru manual • Festival "Zilele comunei!			
--	--	--	--

Capitolul 6.

PERSPECTIVE DE EVOLUȚIE ALE COMUNEI VALCANI

6.1. CERCETAREA PE TEREN (Chestionarul)

Prin intermediul sondajului de opinie au fost aplicate 50 de chestionare cetățenilor Comunei Valcani, pentru a afla opinia acestora cu privire la prioritățile de dezvoltare ale comunei, pentru următorii 3 ani.

Chestionarul a avut la bază o serie de întrebări la care se răspunde prin bifare sau selectând dintr-o listă prestabilită și câteva întrebări deschise prin intermediul cărora s-a urmărit cunoașterea percepției locuitorilor cu privire la situația actuală și viitoare a comunei. Dintre acestea amintim: nivelul de mulțumire cu privire la aspecte ce țin de educație, sănătate, infrastructură, administrație locală, servicii; identificarea principalelor probleme cu care se confruntă populația la nivel de comună; identificarea unor idei și oportunități.

În ceea ce privește profilul general al persoanelor participante la sondajul de opinie, 68,18 % sunt cu vârstă cuprinsă între 36-60 de ani, 22,73 % au peste 65 de ani, restul sunt persoane cu vârsta între 18-35 ani; 77,27 % locuiesc de peste 20 de ani în localitatea Valcani.

Dintre persoanele care au răspuns întrebărilor din chestionar un procent de 59 % sunt bărbați și 36 % sunt femei.

Din punctul de vedere al nivelului de educație, s-a constatat următoarea repartitie: 13,6 % gimnazial, 22,7 % profesional 13,63 % liceal, 4,54 % postliceal, 31,8 % superior și 9,9 % master/postuniversitar.

54,5 % dintre repondenți au considerat inițiativa primăriei de a consulta opinia cetățenilor ca fiind ”foarte necesară”, 40,9 % considerând ”necesar”, acest lucru. De remarcat, faptul că aceste persoane consideră că locuitorii comunei sunt ”puțin implicați” sau chiar ”dezinteresați” în dezvoltarea zonei (85 %) .

Persoanele chestionate au fost rugate să își spună părerea referitor la trei aspecte pozitive ale Comunei Valcani, desprinzându-se următoarele:

1. Alimentarea cu apă potabilă
2. Asfaltarea drumurilor
3. Iluminatul public
4. Reabilitarea clădirilor școlii, căminului cultural, grădiniței
5. Amenajarea terenului sintetic/construirea sălii de gimnastică
6. Amenajarea parcurilor pentru copii

7. Întreținerea cimitirelor
8. Serviciul de salubritate
9. Existența rețelei de alimentare cu energie electrică,
10. Rețeaua de telefonie mobilă
11. Existența cabinetului medical și a farmaciei umane

În continuare, prezentăm gradul de satisfacție al repondenților față de anumite servicii oferite populației:

Servicii către populație	Gradul de satisfacție			
	Excelent %	Bun %	Satisfăcător %	Nemulțumitor %
Calitatea drumurilor publice	16,7	66,7	11,1	5,6
Alimentarea cu apă potabilă	16,7	66,7	16,7	
Iluminat public	27,8	66,7	5,6	
Salubritatea-modul de colectare al deșeurilor	11,1	44,4	38,9	5,6
Parcurile și locurile de joacă pentru copii	44,4	55,6		
Terenuri de sport/sală de sport	38,9	55,6	5,6	
Evenimente cultural-artistice și sportive	10	30	45	7
Condițiile din școli și grădiniță	22,2	66,7	11,1	
Calitatea serviciilor medicale	11,1	44,4	44,4	
Numărul de cabinete medicale/farmacii.	16,7	38,9	44,4	
Lejeritatea găsirii unui loc de muncă	11,1	44,4	33,3	11,1
Relația cu primăria	66,7	33,3	11,1	5,6

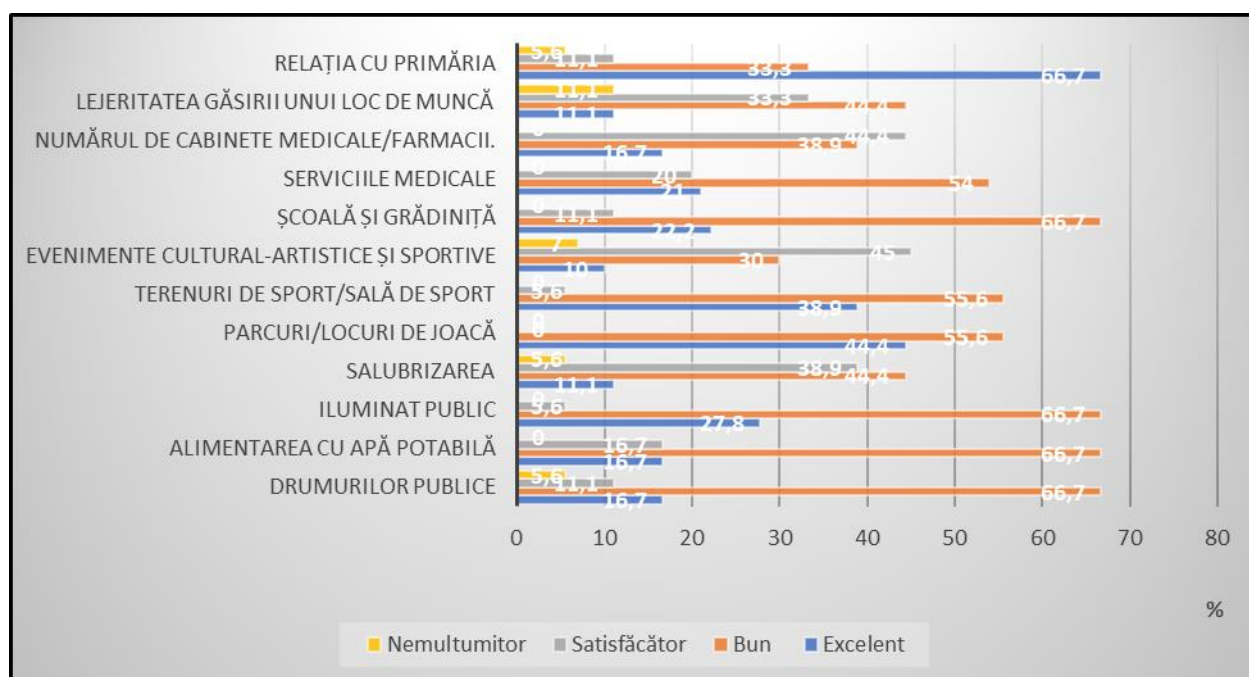

Fig. 23. Gradul de satisfacție al repondenților privind serviciile oferite către populație

Nivelul de mulțumire al locuitorilor din comună cu privire la aspectele legate de: calitatea drumurilor, alimentarea cu apă potabilă, iluminatul public, spațiile pentru agrement, condițiile din școli și grădiniță, sunt în proporție de peste 50 % considerate bune, iar unii dintre repondenți le consideră excelente. În schimb, activitatea cultural-artistică și serviciile medicale sunt considerate în cea mai mare parte bune.

Un aspect important îl reprezintă faptul că 66,7 % consideră relația cu primăria, excelentă, 33,3 % bun și doar 11,1 % satisfăcător. Tot legat de acest aspect este și răspunsul referitor la capacitatea primăriei de a gestiona realizarea de proiecte de dezvoltare locală: 59,09 % consideră că aceasta este ridicată, iar 22,73 % consideră ca fiind foarte ridicată.

Un pas important în evoluția comunității locale îl reprezintă identificarea problemelor cu care se confruntă. În cadrul sondajului de opinie localnicii au fost rugați să numească principalele 3 probleme care consideră că trebuie realizate, primele 5 din cele de mai jos, fiind menționate în procentul cel mai mare.

1. Construirea unei stații de tratare a apei
2. Înființarea sistemului de canalizare și a unei stații de tratare a apelor uzate
3. Amenajare trotuarelor
4. Asfaltarea drumurilor pietruite
5. Supraveghere video pe raza comunei
6. Amenajarea pistei de biciclete
7. Amenajare zonă de agrement
8. Amenajarea vechiului curs al Arancăi
9. Refacerea digului Arancăi
10. Înființarea rețelei de gaz
11. Înființarea grădiniței cu program prelungit
12. Înființarea unui depozit de lemne și cherestea
13. Construirea de locuințe sociale
14. Construirea unei cantine pentru persoanele defavorizate
15. Construirea unui cămin pentru bătrâni/ Centru de zi pentru persoane varstnice
16. Dotarea căminului cultural cu sistem de ventilație la bucătărie
17. Achiziție utilaje pentru întreținerea domeniului public
18. Parc panouri fotovoltaice
19. Stații de încărcare pentru mașini electrice
20. Valorificarea tradițiilor și a patrimoniului cultural local
21. Amenajare platformă pentru colectarea și compostarea deșeurilor vegetale

6.2. VIZIUNEA COMUNITARĂ

Locuitorii din Valcani își doresc dezvoltarea economică și socială a comunei, prin mai buna valorificare a resurselor locale, atragerea investițiilor și investitorilor, revigorarea tradițiilor, crearea/reabilitarea infrastructurii. Strategia de dezvoltare locală și autoritățile publice locale implicate în procesul de implementare trebuie să țină cont de interesele comunității, care au fost exprimate prin intermediul sondajului de opinie și se regăsesc în portofoliul de proiecte prioritare ale comunei.

Viziunea: ***"Dezvoltarea economică și socială a comunei Valcani prin respectarea principiilor de dezvoltare durabilă și echitate socială."***

Aceste proiecte vor fi atrase atât din cadrul fondurilor structurale și de investiții aferente perioadei de programare 2014-2020, cât și prin intermediul finanțărilor publice naționale. Un factor important pentru dezvoltarea noii viziuni se referă la posibilitatea atragerii mediului privat în acest demers, pentru acest lucru, administrația locală a comunei Valcani urmând să sprijine activitatea acestora atât prin servicii publice de calitate (plata facilă a taxelor, reducerea timpului și simplificarea procedurilor de obținere a avizelor, sprijin pentru obligații administrative ce implică legături cu alte administrații) cât și prin identificarea și pregătirea unor noi resurse pentru investiții (terenuri disponibile, proiecte comune în parteneriat public privat).

6.3. MISIUNEA

Strategia de dezvoltare locală a comunei Valcani va fi instrumentul de lucru al administrației publice locale, agreeat de întreaga comunitate locală, care va orienta gândirea, decizia și acțiunea către obiective superioare și în aceeași măsură, un instrument de lucru pus la dispoziția tuturor factorilor interesați în progresul economico-social al comunei, precum și un ghid de prezentare a tuturor obiectivelor de dezvoltare indicând totodată direcțiile de dezvoltare specifice, și în final detaliate în acțiuni punctuale ce se vor constitui ca viitoare proiecte ale administrației publice locale.

6.4. OBIECTIVE STRATEGICE, OBIECTIVE GENERALE ȘI OBIECTIVE SPECIFICE

În urma analizei SWOT realizate pe domenii și a inițiativelor locale identificate în cadrul interviurilor realizate pentru întocmirea strategiei, au fost identificate proiectele ce vor fi incluse în lista proiectelor de realizat în perioada 2021-2027.

Obiectivele reprezintă intențiile dezirabile ale comunității Valcani pentru următoarea perioadă de timp. Obiectivele vor fi împărțite în obiective de tip strategic, obiective generale și obiective specifice.

Strategia de dezvoltare a Comunei Valcani propune pentru perioada 2021-2027 un set de obiective corelat cu nevoile de dezvoltare identificate și care are rolul de a continua proiectele și linia de dezvoltare elaborate în strategia de dezvoltare 2017-2020.

Obiectivul strategic este strâns legat de viziune și reprezintă scopul final al strategiei de dezvoltare locală. În vederea îndeplinirii sale prin punerea în practică a proiectelor prioritare, este nevoie de eforturile tuturor actorilor locali. Aceasta înseamnă inventarierea resurselor naturale și culturale și utilizarea durabilă a acestora pentru crearea unei identități locale.

Obiectiv Strategic: Utilizarea durabilă a resurselor naturale și antropice, pentru dezvoltarea unei identități locale care să evidențieze Comuna Valcani în contextul dezvoltării economice a zonei de vest a țării.

Obiectivele generale reflectă setul de ținte strategice ale strategiei de dezvoltare locală durabilă, impactul final al strategiei sub forma unui țel de atins ("capăt de drum"). Obiectivele generale nu intră în detalii cu privire la modul în care acesta va fi atins sau rezultatele concrete care conduc la îndeplinirea acestuia. Astfel, pentru ca strategia să fie clară și simplu de urmărit, obiectivele generale sunt definite pe domenii majore de dezvoltare, domenii ce vor asigura în mod conjugat, atingerea țăintelor propuse în cadrul viziunii dorite pentru perioada 2014-2020. Unui obiectiv general îi corespund unul sau mai multe obiective specifice.

OG 1. Îmbunătățirea calității vieții locuitorilor comunei prin dezvoltarea infrastructurii publice eficiente și prin creșterea calității mediului înconjurător.

OG 2. Valorificarea potențialului economic al comunei prin susținerea dezvoltării sustenabile a inițiativei locale și atragerea de noi investiții și investitori.

OG 3. Asigurarea unei dezvoltări sociale echilibrate prin îmbunătățirea accesului populației la servicii sociale și culturale moderne și adaptate nevoilor locale.

Obiectivele specifice: Prezintă direcții de acțiune specifice care vor conduce la rezultatele necesare atingerii obiectivelor generale (strategice). Un obiectiv specific va fi atins dacă instituția va derula un proiect/program în acest scop. Descrierea programelor menite să ducă la atingerea tuturor obiectivelor strategice stabilite cuprinde și informații cu privire la obiectivele operaționale.

Prin obiectivele specifice sunt realizate obiectivele generale ale strategiei. Acestea sunt constituite din direcții de acțiune cu rezultate concrete. Coerența obiectivelor specifice derivă din specificitatea și particularitatea intervențiilor, fiind principalul rezultat al analizei diagnostic. Corelarea între obiectivele generale și cele specifice este următoarea:

OG 1. Îmbunătățirea calității vieții locuitorilor comunei prin dezvoltarea infrastructurii publice eficiente și prin creșterea calității mediului înconjurător.

Acest obiectiv general se referă la o categorie de intervenții de succesul cărora depinde realizarea tuturor celorlalte obiective. Investițiile pe care Primăria Comunei Valcani, în parteneriat cu comunitatea locală, dorește să le realizeze în infrastructură, au rolul de a asigura standardele de calitate a vieții pentru locuitorii comunei. Proiectele de modernizare a drumurilor locale, de extindere a rețelei de apă și canal, reprezintă elemente minime de infrastructură care vor fi realizate în comună.

OS 1.1. Dezvoltarea infrastructurii comunei Valcani și rezolvarea disfuncționalităților actuale

Acțiuni indicative: reabilitarea și modernizarea drumurilor publice; modernizare rețelelor de utilități publice; investiții privind situațiile de urgență.

OS 1.2. Dezvoltarea infrastructurii de agrement și conservare a naturii în Comuna Valcani

Acțiuni indicative: investiții în infrastructura de agrement; investiții în conservarea mediului natural;

OS 1.3. Realizarea unei imagini arhitectonice unitare a Comunei Valcani, în conformitate cu specificul local.

Acțiuni indicative: realizarea Planului Urbanistic General; Îmbunătățirea aspectului comunei Valcani; Îmbunătățirea infrastructurii școlare și administrative;

OG 2 Valorificarea potențialului economic al comunei prin susținerea dezvoltării durabile, a inițiativei locale și atragerea de noi investiții și investitori.

Dezvoltarea unor noi sectoare de activitate sau valorificarea potențialului agricol de către noi investitori va genera noi locuri de muncă și va aduce venituri bugetului local. Acestea, clar conturate, vor conduce la o vizibilitate mult mai mare a localității atât în contextul județean, cât și în contextul național. Astfel, definirea unui specific al localității va atrage atât investitori, dar va facilita și munca autorităților administrației publice, care vor avea un cadru de formulare a intervențiilor publice mult mai clar și obiective mult mai precise.

OS 2.1 Dezvoltarea economică durabilă a comunei prin valorificarea resurselor și potențialului local.

Acțiuni indicative: valorificarea potențialului agricol; Investiții pentru intabularea terenurilor din extravilan; valorificarea potențialului fizico-geografic al zonei;

OS 2.2. Stimularea inițiativelor economice private pentru dezvoltarea economică sustenabilă a comunei

Acțiuni indicative: atragerea de investitori, stimularea investițiilor de dezvoltare locală; implicarea directă a autorităților în activitățile productive în beneficiul comunei; organizarea unor asociații a micilor producători

OG 3. Asigurarea unei dezvoltări sociale echilibrate prin îmbunătățirea accesului populației la servicii sociale și culturale moderne și adaptate nevoilor locale.

Dezvoltarea echilibrată în domeniul social va fi atinsă prin reducerea decalajelor sociale, în vederea alinierii la standardele europene. Astfel, măsurile care vizează dezvoltarea echilibrată presupun investiții în educație, sănătate, cultură, asistență socială și resurse umane. Este necesar sprijinul persoanelor aflate în risc de excluziune, crearea unor condiții pentru dezvoltarea unei infrastructuri de sănătate care să poată susține obiectivele de dezvoltare a localității. Se remarcă faptul că în localitate, centrele sanitare și cele de ajutorare socială lipsesc, motiv pentru care este esențială creșterea accesibilității persoanelor la serviciile sociale și de sănătate.

OS 3.1. Creșterea calității vieții pentru toți locuitorii comunei și sprijinirea categoriilor defavorizate sau cu risc de excluziune

Acțiuni indicative: investiții în infrastructura socială; sprijinirea unor parteneriate cu mediul privat referitoare la infrastructura publică de sănătate; investiții pentru crearea unor centre de zi/permanente pentru bătrâni investiții pentru crearea unor centre pentru copii

OS 3.2. Sprijinirea dezvoltării Comunei Valcani prin măsuri adaptate specificului local.

Acțiuni indicative: realizare de programe și investiții pentru tineri; creșterea implicării populației în dezvoltarea economică și socială a comunei; revitalizarea obiceiurilor și tradițiilor locale; revitalizarea vieții culturale și religioase din comună

OS 3.3. Aproximarea autorităților publice locale față de cetățeni

Acțiuni indicative: gestionarea riguroasă a investițiilor publice, modul de implementare, monitorizare și evaluare a proiectelor desfășurate în localitate; promovarea proiectelor prin identificarea surselor de finanțare locală, națională, europeană; implementarea unui sistem de ghișeu unic/on-line; îmbunătățirea comunicării dintre instituțiile publice și alte UAT-uri sau comune din țările vecine, prin schimburi de experiență; identificarea unor instituții publice/organizații pentru dezvoltarea de parteneriate.

6.5. PLANUL DE ACȚIUNE LOCALĂ

OG 1. Îmbunătățirea calității vieții locuitorilor comunei prin dezvoltarea infrastructurii publice eficiente și prin creșterea calității mediului înconjurător.				
Obiectiv specific	Acțiuni indicative	Proiect	Surse de finanțare	Observații
OS 1.1. Dezvoltarea infrastructurii comunei Valcani și rezolvarea disfuncționalităților actuale	- Reabilitarea și modernizarea drumurilor publice (locale, vicinale, străzi, trotuare)	Asfaltarea străzilor (drumuri pietruite) din intravilan- cca 7,7 km	Buget local/buget național/fonduri nerambursabile prin diferite programe ale Uniunii Europene; alte surse de finanțare	Nu s-a identificat sursă de finanțare în anii anteriori.
		Amenajarea/Refacerea trotuarelor	Buget local/buget național/fonduri nerambursabile prin diferite programe ale Uniunii Europene; alte surse de finanțare	
		Modernizarea drumurilor agricole de acces	Buget local/buget național/fonduri nerambursabile prin diferite programe ale Uniunii Europene; alte surse de finanțare.	
		Amenajarea unei piste de biciclete în localitate cu posibilitate de racordare la o pistă de biciclete în afara țării	Buget local/buget național/fonduri nerambursabile prin diferite programe ale Uniunii Europene; alte surse de finanțare	
	- Modernizare rețelelor de utilități publice.	Reabilitarea rețelei de alimentare cu apă și construirea stației de tratare a apei	PNDL/ Buget local	Proiect finanțat prin PNDL II și buget local-în curs de execuție
		Realizare sistem de canalizare și stație de epurare în comuna Valcani, jud timis	Buget local/buget național/fonduri nerambursabile prin diferite programe ale Uniunii Europene; alte surse de finanțare	
		Înființarea rețelei de gaz care să deservească populația din comună.	Buget local/buget național/fonduri nerambursabile prin diferite	

STRATEGIA DE DEZVOLTARE A COMUNEI VALCANI 2021-2027

			programe ale Uniunii Europene; alte surse de finantare
	Investiții privind situațiile de urgență	Achiziția unor pompe de evacuare apă la inundații și a altor echipamente care să deservească populația în cazul producerii unor evenimente majore (inundații, incendii, cutremur etc)	Buget local/buget național/fonduri nerambursabile prin diferite programe ale Uniunii Europene; alte surse de finantare
OS 1.2. Dezvoltarea infrastructurii de agrement și conservare a naturii în Comuna Valcani	Investiții în infrastructura de agrement	Amenajarea unui ștrand cu apă rece și/sau termal, bază de tratament	Buget local/buget național/fonduri nerambursabile prin diferite programe ale Uniunii Europene; alte surse de finantare
		Amenajarea unei zone de agrement (ieșiri la picninc)	Buget local; alte surse
	Investiții în conservarea mediului natural	Împădurirea terenurilor neproductive	Buget local/alte surse de finanțare
		Amenajarea vechiului curs al Arancăi din intravilanul Comunei Valcani	Buget local/buget național/fonduri nerambursabile prin diferite programe ale Uniunii Europene; alte surse de finantare
		Refacerea digului canalului Aranca	Buget local/buget național/fonduri nerambursabile prin diferite programe ale Uniunii Europene; alte surse de finantare
		Amenajarea canalelor colectoare de ape pluviale de pe teritoriul comunei pentru prevenirea inundațiilor;	Buget local/buget național/fonduri nerambursabile prin diferite programe ale Uniunii Europene; alte surse de finantare
		Valorificarea terenurilor neutilizate pentru înființarea unor plantații pentru producția de biomasă;	Buget local/buget național/fonduri nerambursabile prin diferite programe ale Uniunii Europene; alte surse de finantare

STRATEGIA DE DEZVOLTARE A COMUNEI VALCANI 2021-2027

		Amenajarea unei platforme pentru colectarea și compostarea deșeurilor vegetale	Buget local/buget național/fonduri nerambursabile prin diferite programe ale Uniunii Europene; alte surse de finantare	
		Construirea unei/unor stații de încărcare pentru mașini electrice	Buget local/buget național/fonduri nerambursabile prin diferite programe ale Uniunii Europene; alte surse de finantare	
		Eficientizarea energetică a clădirilor publice din comună;	Buget local/buget național/fonduri nerambursabile prin diferite programe ale Uniunii Europene; alte surse de finantare	
OS 1.3. Realizarea unei imagini arhitectonice unitare a Comunei Valcani, în conformitate cu specificul local.	Realizarea Planului Urbanistic General;	Realizarea PUG	Identificare surse de finanțare	
	Îmbunătățirea infrastructurii școlare și administrative	Reabilitare, dotare și modernizare Scoala Gimnazială Valcani	Buget local/buget național/fonduri nerambursabile prin diferite programe ale Uniunii Europene; alte surse de finantare	
		Reabilitarea și modernizarea clădirilor Halta Valcani	Buget local/buget național/fonduri nerambursabile prin diferite programe ale Uniunii Europene; alte surse de finantare	Posesor CFR; Necesită solicitări pentru transfer în proprietatea comunei
		Reabilitarea și modernizarea clădirilor pichet granicieri	Buget local/buget național/fonduri nerambursabile prin diferite programe ale Uniunii Europene; alte surse de finantare	solicitări pentru transfer în proprietatea comunei
OG 2 Valorificarea potențialului economic al comunei prin susținerea dezvoltării sustenabile a inițiativei locale și atragerea de noi investiții și investitori.				
OS 2.1 Dezvoltarea economică durabilă a	Valorificarea potențialului agricol	Sprijinirea investițiilor		

comunei prin valorificarea resurselor și potențialului local.			
	Investiții pentru intabularea terenurilor din extravilan	Lucrări de înregistrare sistematică a imobilelor pe sectoare cadastrale în extravilanul Comunei Valcani	ANCPI- Program Național de Cadastru și Carte Funciară Buget local
	Valorificarea potențialului fizico-geografic al zonei	Amenajarea unui parc în vederea utilizării energiei regenerabile (biomasa, biogaz, geotermala sau fotovoltaic)	Finanțare privată; Finanțare publică
OS 2.2. Stimularea inițiativelor economice private pentru dezvoltarea economică sustenabilă a comunei	Stimularea inițiativei private	Crearea unor asociații de producători	
		Facilitarea accesului populației, inclusiv prin activități de informare, la programe și finanțări prin care se susțin investițiile individuale/de mică anvergură în echipamente de producere a energiei electrice/termice din surse curate;	
		Acordarea de facilități, conform legilor în vigoare, investitorilor;	
		Sprijinirea dezvoltării micilor producători locali; Sprijinirea tinerilor fermieri;	
OG 3. Asigurarea unei dezvoltări sociale echilibrate prin îmbunătățirea accesului populației la servicii sociale și culturale moderne și adaptate nevoilor locale.			

STRATEGIA DE DEZVOLTARE A COMUNEI VALCANI 2021-2027

OS 3.1. Creșterea calității vieții pentru toți locuitorii comunei și sprijinirea categoriilor defavorizate sau cu risc de excluziune	- Investiții în infrastructura socială	Construirea unui centru de zi/permanent/asistență la domiciliu pentru bătrâni	Buget local/buget național/fonduri nerambursabile prin diferite programe ale Uniunii Europene; alte surse de finanțare	
		Construirea unui centru de plasament pentru copii defavorizați	Buget local/buget național/fonduri nerambursabile prin diferite programe ale Uniunii Europene; alte surse de finanțare	
		Construirea unor locuințe sociale	Buget local/buget național/fonduri nerambursabile prin diferite programe ale Uniunii Europene; alte surse de finanțare	
		Construirea unei cantine pentru persoanele defavorizate	Buget local/buget național/fonduri nerambursabile prin diferite programe ale Uniunii Europene; alte surse de finanțare	
OS 3.2. Sprijinirea dezvoltării Comunei Valcani prin măsuri adaptate specificului local.	- revitalizarea vieții culturale și religioase din comună	Amenajări exterioare, construire grupuri sanitare și scenă la căminul cultural din Comuna Valcani, jud. Timiș	Program Interreg IPA CBC România Serbia 2014-2020	Proiect transfrontalier ”Folosirea tradițiilor culturale din regiunea Valcani-Novi Knezevac pentru promovarea turismului în Banatul istoric” (RORS-395)- în curs de implementare
		Reabilitarea clădirii bisericii catolice	Identificarea surselor de finanțare	
		Valorificarea tradițiilor și a patrimoniului local prin participarea la proiecte culturale și sportive	Buget local/buget național/fonduri nerambursabile prin diferite programe ale Uniunii Europene; alte surse de finanțare)	Activități culturale
		Susținerea participării elevilor la competiții naționale și internaționale;	Buget local/buget național/fonduri nerambursabile prin diferite	

STRATEGIA DE DEZVOLTARE A COMUNEI VALCANI 2021-2027

			programe ale Uniunii Europene; alte surse de finantare	
		Sprijinirea activităților cultural artistice destinate adolescenților și tinerilor;	Buget local/buget național/fonduri nerambursabile prin diferite programe ale Uniunii Europene; alte surse de finantare	
		Dotarea căminului cultural cu sistem de ventilație la bucătărie	Buget local/buget național/fonduri nerambursabile prin diferite programe ale Uniunii Europene; alte surse de finantare	
OS 3.3. Apropierea autorităților publice locale față de cetățeni	Gestionarea investițiilor publice în acord cu nevoile comunității	Sistem de supraveghere video în Comuna Valcani	Buget local/buget național/fonduri nerambursabile prin diferite programe ale Uniunii Europene; alte surse de finantare	
		Achiziția de utilaje pentru întreținerea domeniului public, precum și în caz de deszăpeziri	Buget local/buget național/fonduri nerambursabile prin diferite programe ale Uniunii Europene; alte surse de finantare	
		Achiziția unui microbuz/autobuz pentru populația din localitate, inclusiv elevi sau participanți la evenimente cultural-sportive în alte localități	Buget local; alte surse de finanțare	Deservirea populației în condițiile în care serviciul de transport public județean rutier înregistrează un regres.
		Promovarea inițiativelor de dezvoltare rurală	GAL	
		Servicii Administrative On- Line furnizate cetățenilor, instituțiilor și mediului de afaceri		

6.6. IMPLEMENTARE ȘI MONITORIZARE

Implementarea Strategiei de dezvoltare locală a comunei Valcani, are în vedere atingerea principalelor obiective stabilite în etapa de elaborare, prin intermediul unui proces complex de transformare a resurselor materiale, financiare sau umane disponibile în rezultate calitative și cantitative.

Monitorizarea implementării Strategiei de dezvoltare a comunei are drept scop atât aprecierea gradului de realizare al activităților propuse de document, și este un proces continuu de colectare a informațiilor relevante despre modul de implementare a strategiei.

Demersul de implementare a direcțiilor de dezvoltare propuse și derularea acțiunilor propriu-zise destinate realizării acestora, este lansat în momentul adoptării Strategiei de dezvoltare locală de către Consiliul Local. Ulterior acestei etape, autoritățile publice locale vor coordona elaborarea planurilor de acțiuni trimestriale și anuale privind realizarea strategiei, în conformitate cu planul strategic de acțiuni.

Acest proces fructifică eforturile de colaborare ale administrației publice locale, societății civile, agenților economici, actorilor externi, în realizarea tuturor acțiunilor.

În continuare se va realiza o prioritizare a proiectelor, și anume selectarea celor de interes major.

Având în vedere că autoritățile publice locale ale comunei Valcani, nu dețin suficiente resurse financiare pentru a susține finanțarea tuturor proiectelor propuse, va fi necesară o mobilizare în vederea atragerii de resurse suplimentare, precum accesarea unor finanțări nerambursabile, care să asigure resursele materiale necesare implementării strategiei.

Pe de altă parte, finalizarea procesului strategic de dezvoltare al comunei implică necesitatea unui proces coerent de monitorizare a implementării proiectelor propuse, activitate ce trebuie să constituie un efort permanent de-a lungul implementării strategiei.

Fără îndoială, în urma activităților de monitorizare vor fi identificate probleme sau necesități de redresare sau adaptare în anumite privințe a direcțiilor strategice, care trebuie semnalate de către factorii de decizie.